

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Návrh na aktualizaci metodiky účtování daně z přidané
hodnoty ve vybrané městské příspěvkové organizaci**

Bc. Lenka Hajmová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lenka Hajmová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Návrh na aktualizaci metodiky účtování daně z přidané hodnoty ve vybrané městské příspěvkové organizaci.

Název anglicky

Proposal for Updating the Methodology of the Value Added Tax accounting for Selected Municipal Contributory Organization.

Cíle práce

Cílem diplomové práce je vytvořit návrh aktualizace směrnice účtování daně z přidané hodnoty v Městské knihovně Louny, příspěvkové organizaci. Diplomová práce prověří dosavadní postupy aplikace DPH v organizaci.

V obecné rovině problematiky daně z přidané hodnoty se diplomová práce věnuje základní terminologii a povinnostem ekonomických subjektů před vznikem registrace a praxi v uplatňování DPH v organizacích, které nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání.

Díličím cílem analytické části diplomové práce je na příkladu organizace stručně popsat právní rámec veřejných knihoven a popsat specifika účtování DPH v příspěvkových organizacích.

Metodika

Metodika vychází z legislativního rámce veřejných knihoven a problematiky daně z přidané hodnoty. Výchoziskem práce jsou platné právní předpisy, odborná literatura, pravidla zřizovatele, strategické dokumenty Městské knihovny Louny, příspěvkové organizace a další prameny, které jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Analytické část diplomové práce se zaměřuje na prověření dosavadních postupů aplikace DPH v organizaci. Na příkladu konkrétní instituce jsou ekonomické činnosti podrobeny obsahové analýze. Závěr diplomové práce shrnuje problematiku DPH v příspěvkových organizacích zřízených územně samosprávným celkem, městem Louny.

Doporučený rozsah práce

60 až 80 stran

Klíčová slova

knihovna, veřejná služba, příspěvková organizace, veřejně prospěšný poplatník, daň z přidané hodnoty, plátce daně

Doporučené zdroje informací

- ČESKO. DAŇOVÉ ZÁKONY. *Daňové zákony : úplná znění platná v roce 2018 : daně z příjmů, rezervy pro zjištění základu daně z příjmů, daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí, daňový řád : zákon o Finanční správě ČR, Zákon o evidenci tržeb, Zákon o spotřebních daniích, Zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní, Vyhlášky, pokyny, stanoviska MF a GFŘ.* Bratislava: DonauMedia, s.r.o., 2017. ISBN 978-80-8183-032-7.
- ČESKO. ZÁKONY ATD. *Účetnictví nevýdělečných organizací 2017: zákon, vyhláška, standardy, změna zákona od 1.1. 2017 /.* Ostrava: Sagit, 2017. ISBN 978-80-7488-207-4.
- KOMRSKOVÁ, S. – STUHLÍKOVÁ, H. *Zdaňování neziskových organizací : zejména příspěvkových organizací, krajů, obcí, občanských sdružení, nadací, veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí a obecně prospěšných společností s příklady z praxe 2013..*
- KRAFTOVÁ, Vladimíra. *DPH u veřejnoprávních subjektů nevýdělečných organizací a ve školství.* Praha: Ortel Consulting, 2005. ISBN 80-903605-0-5.
- KUNEŠ, Z. – ČESKO. ZÁKON O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY (2004, NOVELA 2017). *Daň z přidané hodnoty 2017 : úplné znění zákona o DPH od 1. července 2017 s pedagogickými pomůckami včetně komentářů a grafů.* Praha: VOX, 2017. ISBN 978 80 87480 56 4.
- KUNEŠ, Zdeněk a Zdeněk VONDRÁK. *Abeceda DPH 2018. 5. aktualizované vydání.* Olomouc: Anag, 2018. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-134-5.
- PAIKERT, O. – ČESKO. ZÁKON O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY (2004, NOVELY 2004-), – GALOČÍK, S. *DPH 2016 : výklad s příklady.* Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0034-7.
- SEJKORA, T. *Finančněprávní nástroje boje proti únikům na dani z přidané hodnoty v prostoru Evropské unie.* Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-226-4.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Štáfek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 25. 2. 2020

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 01. 04. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Návrh na aktualizaci metodiky účtování daně z přidané hodnoty ve vybrané městské příspěvkové organizaci" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 1. 4. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Pavlu Štáfkovi, Ph. D. za odborné vedení diplomové práce.

Návrh na aktualizaci metodiky účtování daně z přidané hodnoty ve vybrané městské příspěvkové organizaci

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou daně z přidané hodnoty v příspěvkové organizaci zřízené územním samosprávným celkem. Příspěvkové organizace jsou součástí veřejného sektoru. V širším pojetí práce popisuje význam a právní rámec neziskových organizací. Blíže jsou definovány druhy příspěvkových organizací, jejich základní funkce a hospodaření. Východiskem práce je zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. V obecné rovině jsou v diplomové práci charakterizovány konstrukční prvky daně z přidané hodnoty. Na příkladu Městské knihovny Louny, příspěvkové organizace jsou popsána specifika plátců daně z přidané hodnoty, kteří nebyli zřízeni za účelem podnikání. Poslání organizace vymezené v zakladatelských dokumentech významně ovlivňuje aplikaci daně z přidané hodnoty v organizaci. Diplomová práce navrhuje praktické postupy a kontrolní mechanismy ve vazbě na přiznání k dani z přidané hodnoty. Výsledkem práce je návrh aktualizace vnitřní směrnice účtování daně z přidané hodnoty v Městské knihovně Louny. Závěr práce je věnován shrnutí problematiky účtování daně z přidané hodnoty ve vybrané městské příspěvkové organizaci a specifickým příkladům z praxe plátců daně z přidané hodnoty ostatních příspěvkových organizací zřízených Městem Louny.

Klíčová slova: příspěvková organizace, daň z přidané hodnoty, osoba povinná k dani, zdanitelné plnění, osvobození od daně, odpočet daně, veřejná služba, knihovna.

Proposal for updating the methodology of the value added tax accounting for selected municipal contributory organization

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of value added tax in a contributory organization established by a regional self-governing unit. Contributory organizations are part of the public sector. In a broader conception, the thesis describes the importance and legal framework of non-profit organizations. The types of contributory organizations, their basic functions and operations are closely defined. The starting point of the work is Act no. 235/2004 Coll., On Value Added Tax. In general, the thesis characterizes the construction elements of value added tax. The example of the Public Library of Louny, a contributory organization, describes the specifics of value added tax payers, who were not created for business purposes. The mission of the organization, as defined in the founding documents, significantly affects the application of value added tax in the organization. The thesis suggests practical procedures and control mechanisms in relation to value added tax returns. The result of this work is a proposal to update the internal directive on accounting of value added tax in the Public Library of Louny. The conclusion of the thesis is devoted to the summary of the issue of accounting of value added tax in a selected municipal contributory organization and specific examples from the practice of value added tax payers of other contributory organization established by the town of Louny.

Key words: contributory organization, value added tax, taxable person, taxable payment, tax exemption, tax deduction, public service, library.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Neziskové organizace.....	16
3.1.1 Příspěvkové organizace	18
3.1.2 Vznik, změny a zrušení příspěvkové organizace.....	19
3.1.3 Hospodaření příspěvkové organizace	20
3.1.4 Fondy příspěvkové organizace	21
3.1.5 Omezení příspěvkových organizací.....	23
3.1.6 Účetnictví příspěvkových organizací.....	24
3.2 Daň z přidané hodnoty	27
3.2.1 Význam a funkce daně z přidané hodnoty.....	27
3.2.2 Legislativní rámec DPH.....	28
3.2.3 Definice základních pojmů	29
3.3 Legislativní rámec veřejných knihoven	38
4 Praktická část	41
4.1 Městská knihovna Louny – popis organizace	41
4.1.1 Organizační struktura MKL a zdroje financování	43
4.1.2 Rozbor činností MKL z hlediska aplikace ZDPH	45
4.1.3 Informační a ekonomické systémy organizace	47
4.1.4 Registrace organizace jako plátce DPH.....	47
4.2 Kontrola a návrh nastavení zpracování účetní evidence	49
4.2.1 Kontrola obsahového vymezení účtů výnosů zahrnovaných do obratu ...	49
4.2.2 Kontrola stanovení nároku na odpočet daně v roce 2016.....	51
4.3 Zpracování DPH v roce 2018.....	54
4.3.1 Ekonomické změny v organizaci v roce 2018	55

4.3.2	Návrh nastavení analytiky účtu 343 – daň z přidané hodnoty	56
4.4	Specifické příklady účtování daňových dokladů	57
4.5	Výpočet vypořádacího koeficientu za rok 2018.....	61
5	Návrh směrnice účtování daně z přidané hodnoty v Městské knihovně Louny.	64
5.1	Nastavení analytického členění účtů	64
5.2	Zpracování vnitropodnikové směrnice účtování DPH.....	65
6	Závěr.....	66
7	Seznam použitých zdrojů	70
8	Přílohy	74

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Vývoj sazeb DPH v České republice	28
Tabulka č. 2 Přehled základních statistických výkonů střediska č. 1 Městské knihovny Louny v letech 2014-2018	43
Tabulka č. 3 Kontrola obratu pro účely DPH v Městské knihovně Louny, p.o.	48
Tabulka č. 4 Analytické účty výnosů zahrnovaných do obratu pro účely DPH.....	49
Tabulka č. 5 Výnosy z ekonomické činnosti hospodářských středisek číslo 1 a 4 MKL za rok 2015	52
Tabulka č. 6 Ostatní výnosy (zdroje financování), které nejsou předmětem daně za rok 2015	52
Tabulka č. 7 Výnosy z ekonomické činnosti hospodářských středisek číslo 1 a 4 MKL za rok 2017	54
Tabulka č. 8 Ostatní výnosy (zdroje financování), které nejsou předmětem daně za rok 2017	54
Tabulka č. 9 Návrh analytických účtů DPH	56
Tabulka č. 10 Předpis zaúčtování přijatého daňového dokladu číslo 20181573	57
Tabulka č. 11 Předpis zaúčtování přijatého daňového dokladu číslo 13552327	58
Tabulka č. 12 Předpis zaúčtování přijatého daňového dokladu číslo 4071818113	60
Tabulka č. 13 Podklad pro výpočet vypořádacího koeficientu v % za rok 2018	63

Seznam použitých zkratk

CSÚIS – Centrální systém účetnictví státu

ČR- Česká republika

ČÚS – České účetní standardy

DAP – daňové přiznání

DPH- daň z přidané hodnoty

EU- Evropská unie

FKSP – fond kulturních a sociálních potřeb

MF – Ministerstvo financí

MKL – Městská knihovna Louny

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ – mateřská škola

MV – Ministerstvo vnitra

PDP – přenesení daňové povinnosti

PEČ – příjmy a výnosy ekonomické činnosti

PO – příspěvková organizace

ÚSC – územní samosprávný celek

SSZML – Správa sportovních zařízení města Loun

ZDPH – zákon o dani z přidané hodnoty

ZoÚ – zákon o účetnictví

ZŠ – základní škola

např. - například

1 Úvod

Uplatňování daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) v příspěvkových organizacích, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání a mají neziskový charakter, je velmi problematickou oblastí.

Podle právní úpravy DPH platné před vstupem České republiky do Evropské unie se příspěvkové organizace nutně nemusely registrovat k DPH. Rozhodující skutečností, bylo vymezení předmětu činností v hlavním účelu zřizované organizace. Pokud byly tyto výkony prováděny v rámci hlavní činnosti organizace, nebyly považovány pro účely DPH za zdanitelné plnění. Zákon o DPH platný od data vstupu ČR do Evropské unie, tj. od 1. 5. 2004, tuto situaci zásadně změnil. Příspěvkové organizace sice nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, ale uskutečňují ekonomické činnosti a tím se dostávají do pozice osoby povinné k dani. Již není rozhodující, zda ekonomická činnost je poskytována v rámci hlavní nebo doplňkové činnosti organizace. Všechny ekonomické subjekty bez výjimky jsou povinny v rámci své činnosti sledovat obrat pro účely registrace k DPH a musí být schopny rozlišit, která plnění se do obratu pro účely registrace zahrnují. To může být v případě rozmanitých činností příspěvkových organizací složitou záležitostí. Široký záběr problematiky uplatňování DPH komplikuje také řada novelizací tohoto zákona.

V této diplomové práci je z pohledu aplikace zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v organizaci (dále jen „ZDPH“), analyzována činnost veřejné knihovny. Veřejná knihovna je vnímána jako vzdělávací a informační instituce. Základní funkcí knihovny je zajištění přístupu k vědomostem, informacím, uměleckým dílům, které mohou přispět k osobnímu rozvoji a dalšímu celoživotnímu vzdělávání obyvatel. Knihovny nabízejí své služby všem členům společnosti bez ohledu na věk, fyzické, ekonomické nebo sociální podmínky. Knihovní zákon nařizuje veřejným knihovnám základní veřejné knihovní a informační služby poskytovat bezplatně.

Jako veřejně prospěšné instituce jsou zřizovány, podporovány a dotovány společností, nejčastěji prostřednictvím místní, regionální či národní správy.

Hospodaření veřejných knihoven doznalo zásadních změn v roce 2003. Společně s reformou veřejné správy byly přeměněny okresní knihovny na knihovny městské, změna zřizovatele znamenala také změnu na úrovni zdrojů financování. Knihovny se zároveň musely podrobit vývoji moderních technologií. Řada městských rozpočtů nebyla na tak velkou finanční zátěž připravená. Některé knihovny byly bez náhrady zrušeny, redukovaly se počty regionálních poboček veřejných knihoven.

Veřejná knihovna dnes již nemá monopol na informace, působí v digitálním světě a musí čelit konkurenci v oblasti poskytování informací. Potřeby uživatelů knihoven se mění, rozšíření základních funkcí knihovny je nezbytné pro udržení zájmu o služby. Knihovny nejsou jen půjčovnami knih a dokumentů, ale stávají se otevřenými vzdělávacími, kulturními a komunitními centry.

Provoz knihoven jako veřejných multifunkčních center je v řadě případů životní nutností těchto institucí. Některé knihovnické provozy stále fungují jako solitéry, ale jsou města, která spojují řadu kulturních, sociálních a veřejných funkcí pod organizační řízení městské knihovny. Není výjimkou, že knihovny provozují divadla, kina, galerie, informační centra, ale také obchodní provozy jako kavárny, kopírovací centra a sociální služby. Rozsah nabízených služeb v knihovnách tak může být velmi široký. Multifunkčnost knihoven se odráží i ve vícezdrojovém financování těchto veřejných organizací. Hlavním účelem činnosti veřejných knihoven zůstává tradiční poskytování knihovnických služeb, doplňkové funkce v těchto organizacích jsou však velmi různorodé a to sebou přináší zvýšenou administrativní zátěž a daňové povinnosti, včetně povinnosti související s daní z přidané hodnoty.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je vytvořit metodickou pomůcku, návrh aktualizace interní směrnice pro postup účtování DPH v konkrétní příspěvkové organizaci.

Ve vybrané příspěvkové organizaci Městské knihovny Louny je analyzována hlavní a doplňková činnost instituce a jsou prověřeny dosavadní postupy účtování DPH. Na základě získaných poznatků je vytvořen návrh na aktualizaci metodiky účtování daně z přidané hodnoty. Cílem této interní směrnice je stanovit jednotný postup a navrhnout účtování různých situací, u kterých se předpokládá, že mohou v organizaci nastat. Návrh vnitřního předpisu účtování daně z přidané hodnoty zároveň slouží k oprávněnosti postupu odpočtu daně v rámci kontrol prováděných správcem daně.

Dílním cílem diplomové práce je vymezení právního rámce příspěvkových organizací a problematických oblastí v aplikaci ZDPH ve veřejných knihovnách. Diplomová práce charakterizuje subjekty, které nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání. V obecné rovině se diplomová práce věnuje základní terminologii a povinnostem ekonomických subjektů, které vyplývají ze ZDPH.

2.2 Metodika

Diplomová práce vychází z legislativního rámce příspěvkových organizací. Problematika DPH je řešena na příkladu veřejné knihovny. Zákonná formulace poslání veřejných knihoven předurčuje postupy aplikace DPH ve vybrané organizaci. Základní terminologie k problematice daně z přidané hodnoty vychází z platných norem, jejich odborných komentářů a metodických informací a sdělení vydaných Generálním finančním ředitelstvím a Ministerstvem financí ČR. Dalším zdrojem je odborná literatura, která se věnuje problematice DPH v organizacích neziskového typu.

Analytická část diplomové práce se zabývá rozбором hlavních a doplňkových činností uvedených ve strategických dokumentech Městské knihovny Louny a dále nastavením informačních a ekonomických systémů v organizaci.

Shrnutím teoretických východisek diplomové práce a praktickou aplikací ZDPH v organizaci je vytvořen návrh aktualizace vnitřní směrnice o účtování DPH v Městské knihovně Louny.

Problematika uplatňování DPH v ostatních příspěvkových organizacích zřízených městem Louny byla v diplomové práci zaměřena pouze na specifické příklady z běžné praxe těchto organizací.

3 Teoretická východiska

3.1 Neziskové organizace

Ve smíšené ekonomice národního hospodářství lze vymezit ekonomické aktivity různých druhů organizací. Jedná se o soukromé ziskové, soukromé neziskové organizace a organizace veřejného sektoru. [1, s. 15]

Neziskové organizace jsou důležitou součástí společnosti, poskytují širokou paletu služeb a napomáhají rozvoji společenského, ekonomického i politického života. Organizace neziskového sektoru nejsou primárně založeny za účelem dosahování zisku, důraz je kladen na poslání a přímý užitek pro společnost. Neziskové organizace mohou vytvářet zisk a podnikat, avšak zisk musí být použit pro svůj další rozvoj. Tyto organizace jsou indikátorem rozvinuté občanské společnosti, často mají vliv na veřejné mínění a společenské změny. [1, s. 15]

Obecně používaný termín nezisková organizace není definován žádným platným právním předpisem.

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů v § 17a definuje pojem veřejného prospěšného poplatníka. Mezi veřejně prospěšné patří poplatníci, kteří v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonávají činnost, která není podnikáním. Dále zákon negativně vymezuje, kdo veřejně prospěšným poplatníkem není. Skupině veřejně prospěšných poplatníků přiznává zákon o daních z příjmů určité výhody a zvláštní daňový režim. Jedná se o zdaňování pouze některých druhů příjmů, které mají charakter podnikatelské činnosti. Základem pro určení veřejně prospěšného poplatníka je posouzení právních zakladatelských dokumentů organizace. Právní forma organizace není rozhodujícím faktorem. Rozhodující je skutečnost, co je hlavní činností, jaké je poslání organizace a zda nejsou naplněny znaky podnikání v hlavní činnosti organizace (výjimky z obecného pravidla vymezuje § 17a odst. 2 ZDP, veřejně prospěšnými poplatníky nejsou např. Česká televize, Český rozhlas, Česká tisková kancelář, profesní komory, zdravotní pojišťovny, společenský vlastníků jednotek a rodinné fundace). [2]

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví (dále jen „ZoÚ“) krátce zmiňuje organizace, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. [3]

Veřejnou prospěšnost v širším pojetí definuje § 146 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“). Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu. [4]

Pokud je v rámci hlavní činnosti vyvíjena organizací výdělečná činnost, nesmí tato činnost vykazovat znaky podnikání, nesmí se jednat o soustavnou činnost, ale pouze o nahodilou výdělečnou činnost. [5, s. 12]

Veřejně prospěšným poplatníkem v ČR jsou tyto subjekty:

- zájmové sdružení právnických osob, pokud není zřízeno za účelem podnikání spolek,
- odborová organizace,
- politická strana a politické,
- registrovaná církev a náboženská společnost,
- nadace a nadační fond,
- obecně prospěšná společnost,
- ústav,
- veřejná vysoká škola,
- obec,
- kraj,
- dobrovolný svazek obcí,
- regionální rada regionů soudržnosti,
- příspěvková organizace zřízena ÚZS,
- příspěvková organizace zřízena státem,
- státní fond. [1, s. 22]

Nový občanský zákoník v hlavě II dále definuje základní rozdělení právnických osob. Nezisková organizace, která není založena nebo zřízena za účelem podnikání může být pouze právnickou osobou (s výjimkou organizačních složek státu), fyzická osoba nemůže být neziskovou organizací. [1, s. 22]

3.1.1 Příspěvkové organizace

Druhy a legislativní rámec příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace jsou součástí veřejného sektoru, patří mezi vybrané účetní jednotky. Příspěvková organizace je právnickou osobou, která se řídí specifickou právní úpravou. V České republice se rozlišují dva druhy příspěvkových organizací. Jedná se o příspěvkové organizace, které jsou zřizované územními samosprávnými celky (dále jen „ÚSC“) a příspěvkové organizace zřizované státem. [6, s. 6]

ÚSC zřizuje příspěvkovou organizaci (dále jen „PO“) pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu, podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů tzv. „malá rozpočtová pravidla“. Tento zákon stanovuje zejména pravidla pro hospodaření obcí, měst a krajů, sestavování rozpočtů a poskytování dotací. Zákon dále upřesňuje jaké právnické osoby, mohou územně samosprávné celky zakládat za účelem zajištění svých funkcí. [7]

Hospodaření příspěvkových organizací zřízených státem se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. [6, s. 6]

Zřizovatelem příspěvkové organizace na centrální úrovni je ústřední orgán státní správy, na jehož kapitolu státního rozpočtu je příspěvková organizace napojena finančními vztahy. [8, s. 35]

Příspěvková organizace je právnickou osobou veřejného práva, vzniká a zaniká rozhodnutím zřizovatele. Zřizovatel vydává o vzniku PO zřizovací listinu, která musí obsahovat náležitosti vymezené příslušným zákonem. V případě příspěvkové organizace zřízené ÚSC, zřizovatel podává návrh na zápis do obchodního rejstříku. [8, s. 38]

Princip, na základě kterého vzniká tato právní forma organizace, vychází ze zákonů o rozpočtových pravidlech. Z pohledu ekonomické teorie zřizovatel zakládá příspěvkovou organizaci pro zabezpečení smíšených veřejných statků, které jsou poskytovány uživatelům za uživatelský poplatek. [9, s. 8]

Diplomová práce se zabývá hospodařením příspěvkových organizací zřízených ÚSC.

3.1.2 Vznik, změny a zrušení příspěvkové organizace

ÚSC, zřizovatel příspěvkové organizace vydá o vzniku organizace zřizovací listinu. Listina musí obsahovat úplný název zřizovatele, název příspěvkové organizace a identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru právnických osob. Název organizace musí vylučovat možné záměny s jinými názvy příspěvkových organizací. Zřizovací listina dále obsahuje vymezení hlavního účelu předmětu činnosti, označení statutárních orgánů, způsob zastupování organizace a dobu, na kterou se příspěvková organizace zřizuje. [7]

Zřizovatel vymeze majetek, který předá příspěvkové organizaci k hospodaření a určí práva k tomuto majetku v závislosti na plnění hlavního účelu organizace. Majetek potřebný k výkonu činnosti může organizace nabývat také bezúplatným převodem od svého zřizovatele, darem nebo děděním s podmínkou předchozího souhlasu zřizovatele, nebo jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele. V případě, že se majetek stane nepotřebným, musí jej příspěvková organizace nabídnout přednostně a bezúplatně zřizovateli, popř. dalším příspěvkovým organizacím svého zřizovatele. Pokud je nabízený majetek písemně odmítnut, může být dále převeden do vlastnictví jiné osoby za podmínek určených zřizovatelem. [7]

O vzniku, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace rozhoduje zřizovatel. Tuto skutečnost je zřizovatel příspěvkové organizace povinen oznámit ústřednímu věstníku České republiky do 15 dnů od data změny.

Zřizovatel vede evidenci o všech svých příspěvkových organizacích od data vzniku do data zániku organizací, včetně zastupujících statutárních orgánů. Tato evidence je zpravidla součástí integrovaného, agendového, informačního systému registru osob.

Zřizovatel je povinen kontrolovat hospodaření příspěvkové organizace. Hlavní a doplňková činnost se sleduje odděleně. [7]

3.1.3 Hospodaření příspěvkové organizace

Příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Hospodaření příspěvkové organizace se řídí rozpočtem, rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný. Rozpočet obsahuje v příjmové části příspěvek zřizovatele, který je poskytnutý v návaznosti na účel organizace a kritéria potřeb. Příspěvková organizace zároveň s rozpočtem na kalendářní rok sestavuje střednědobý rozpočtový výhled. Jedná se o plán příjmů a výdajů organizace nejméně na další 2 hospodářské roky. Rozpočet příspěvkové organizace může zahrnovat pouze náklady a výnosy, které souvisejí s její hlavní činností. Návrhy i schválené rozpočty a střednědobé rozpočtové výhledy organizace zveřejňuje na svých internetových stránkách nebo na internetových stránkách zřizovatele. [7]

Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžními dary od fyzických a právnických osob (za předpokladu dodržení pravidel předchozího souhlasu zřizovatele), včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí. Příspěvková organizace může na úhradu svých provozních nákladů použít také dotace ze státního rozpočtu, rozpočtu Evropské unie a dotace svěřené České republice z uzavřených mezinárodních smluv. Finanční prostředky musí být použity pouze na stanovený účel a podléhají finančnímu vypořádání. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, rozpočet zřizovatele zprostředkovává vztah příspěvkové organizace ke státnímu rozpočtu, k rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti, Národnímu fondu nebo k rozpočtu kraje, Prostředky z těchto zdrojů jsou pro zřizovatele průtokovou dotací určenou pro příspěvkovou organizaci. [7]

Příspěvková organizace je povinna dodržet rozpočet a použít prostředky na stanovený účel. Pokud organizace vytváří ze své doplňkové činnosti zisk, je povinna zisk použít ve prospěch hlavní činnosti organizace (zřizovatel může povolit i jiné využití tohoto zdroje). Doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně. Výsledek hospodaření je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti

a ziskem vytvořeným v doplňkové činnosti po zdanění. Pokud hospodářský výsledek končí ztrátou, zřizovatel projedná tuto situaci s organizací a zajistí úhradu zhoršeného hospodářského výsledku z rezervního fondu organizace, popř. z vlastních zdrojů. Zřizovatel se může rozhodnout příspěvkovou organizaci zrušit. [7]

Příspěvkové organizaci může být stanoven za porušení rozpočtové kázně finanční odvod do rozpočtu zřizovatele, popřípadě může být příspěvkové organizaci uloženo penále za špatné hospodaření s prostředky státního rozpočtu. Porušení rozpočtové kázně je použití finančních prostředků v rozporu se stanoveným účelem, překročení schváleného rozpočtu nebo překročení přípustného objemu prostředků na platy. Vztah rozpočtu příspěvkové organizace k rozpočtu zřizovatele lze během roku změnit v neprospěch příspěvkové organizace jen ze závažných a objektivně působících příčin. [7]

Příspěvková organizace může na úhradu penále nebo odvodů využít prostředky svého rezervního fondu. [10, s. 302-308]

3.1.4 Fondy příspěvkové organizace

PO tvoří tyto peněžní fondy:

- rezervní fond,
- fond investic,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Zůstatky těchto peněžních fondů se převádějí do následujícího roku k dalšímu použití.

Rezervní fond

Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného výsledku hospodaření po skončení hospodářského roku na základě schválení zřizovatele. Dalším zdrojem rezervního fondu jsou peněžní dary. Peněžní dary podléhají předchozího souhlasu zřizovatele o zařazení daru (některé peněžní dary mohou být účelově vázané a jejich využití musí být v souladu s jejich určením). Rezervní fond příspěvkové organizace používá pro rozvoj své další činnosti, překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady, k úhradě sankcí nebo k úhradě ztráty

za předchozí hospodářský rok, dále pak může z rezervního fondu být posílen investiční fond po předchozím schválení zřizovatelem PO. [7]

Fond investic

Fond investic vytváří PO k financování svých investičních potřeb. Zdrojem fondu investic jsou peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, na základě zřizovatelem schváleného odpisového plánu. Investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele, investiční dotace ze státních fondů a veřejných rozpočtů, účelové peněžní dary, příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (majetku svěřeného PO zřizovatelem nebo majetku ve vlastnictví PO) jsou dalšími zdroji posílení fondu investic.

Fond investic se používá na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, dále k úhradě investičních úvěrů, financování údržby a oprav majetku. [7]

Fond odměn

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření PO. Tvorba fondu odměn může dosahovat až 80 % výsledku hospodaření, nejvýše však do výše 80 % objemu prostředků na platy stanoveného zřizovatelem nebo zvláštním právním předpisem. Dalším zdrojem fondu odměn jsou peněžními dary účelově určené na platy. Převod peněžních prostředků do fondu odměn schvaluje zřizovatel. Z fondu odměn se hradí odměny zaměstnancům PO, přednostně se z fondu odměn kryje překročení stanoveného objemu na platy. [7]

Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb (dále jen „FKSP“) je tvořen základním přidělem ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy v příspěvkové organizaci. Výši tvorby FKSP upravuje vyhláška č. 114/2002 Sb., vyhláška Ministerstva financí o fondu kulturních a sociálních potřeb. Fond je naplňován zálohově v souladu se schváleným rozpočtem, vyúčtování skutečného zákonného přidělu FKSP se provede v rámci účetní závěrky PO. Účelem fondu je zajištění kulturních a sociálních a dalších potřeb zaměstnanců PO v pracovním poměru, popř. fond slouží pro potřeby dalších osob v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Na zákon navazuje vyhláška MFČR, která určuje kritéria použití FKSP. [7]

3.1.5 Omezení příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace jsou zvláštním typem subjektů, které musí respektovat řadu omezení, která jsou stanovena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů nebo vnitřními pravidly zřizovatele. Hospodaření PO podléhá finanční kontrole a účetnímu auditu ze strany zřizovatele.

Mezi zákonná omezení PO patří zákaz zavazovat se k úhradám, které nejsou kryty rozpočtem. PO např. nemohou nakupovat akcie nebo cenné papíry, akceptovat směnky nebo se stát směnečným ručitelem, s výjimkou darů poskytovaných svým zaměstnancům a jiným osobám na základě vyhlášky o FKSP. PO nesmí poskytovat dary jiným subjektům. PO dále nemohou nakupovat věci na splátky nebo prostřednictvím nájmu s právem koupě bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele, v tomto případě se může jednat např. o pořízení věci na leasing. [8, s. 39]

3.1.6 Účetnictví příspěvkových organizací

Účetnictví ekonomických subjektů je regulováno prostřednictvím zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Zákon o účetnictví vymezuje účetní jednotky a stanovuje požadavky na vedení účetnictví, tak aby účetní závěrka podávala srozumitelný, věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a poskytovala přehled o skutečné majetkové a finanční situaci účetní jednotky. Účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha účetní závěrky, dále je to přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu. Zákon o účetnictví však neupravuje vnitřní organizační postupy účetních jednotek, které jsou plně v jejich pravomoci, ale zároveň i odpovědnosti příslušné účetní jednotky. [3]

Právní rámec vybraných účetních jednotek:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, (dále jen „ZoÚ“),
- vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení ZoÚ, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů, (obecně je tato vyhláška nazývána technickou vyhláškou o účetních záznamech do CSÚIS),
- vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků,
- vyhláška č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek. [10, s. 6]

Pro dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami a zajištění srovnatelnosti účetních závěrek vydává MFČR České účetní standardy (dále jen „ČÚS“). Standardy stanovují popis účetních metod a postupy účtování. Vybrané účetní jednotky povinně používají ČÚS číslo 701 až 710. [10, s. 311]

Vedení účetnictví příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace jako účetní jednotky jsou povinny účtovat podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření. Předmětem účetnictví je stav a pohyb majetku a jiných aktiv (stálá a oběžná aktiva). Účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti věcně a časově souvisejí, dodržují zásadu časového rozlišení. Účetní období příspěvkových organizací se shoduje s kalendářním rokem, ZoÚ vymezuje účetní jednotky, které mohou uplatnit hospodářský rok.

Organizace vedou účetnictví od svého vzniku, až do dne svého zániku. ZoÚ vymezuje povinnost pro PO dodržovat při vedení účetnictví směrnou účtovou osnovu, obsahové vymezení účetní závěrky a označování položek, účetní metody a podmínky vedení účetnictví stanovené prováděcími právními předpisy. [10, s. 28]

Rozsah vedení účetnictví v příspěvkových organizacích

Rozsah účetnictví je vymezen jako účetnictví vedené v plném rozsahu nebo účetnictví vedené ve zjednodušeném rozsahu. Nestanoví-li ZoÚ nebo zvláštní právní předpis jinak, účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v plném rozsahu.

PO mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, pokud to tom rozhodne zřizovatel organizace. Účetní jednotky v rámci zjednodušeného rozsahu účetnictví sestavují účetní rozvrh, v němž mohou vést pouze účtové skupiny (pokud jim zvláštní právní předpis neukládá podrobnější členění), mohou spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize, netvoří rezervy, opravné položky, neoceňují majetek a závazky reálnou hodnotou, nesestavují v rámci účetní závěrky přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. [10, s. 35]

Směrná účtová osnova a účtový rozvrh pro příspěvkové organizace

ZoÚ v § 14 vymezuje směrnou účtovou osnovu a účtový rozvrh, určuje uspořádání a označení účtových tříd, popř. účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování

o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků, jiných pasiv, dále o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření.

Na základě směrné účtové osnovy jsou povinny účetní jednotky sestavit účtový rozvrh. Účtový rozvrh obsahuje účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce. Účtový rozvrh je sestavován pro každé účetní období a v průběhu roku se doplňuje o nové účty. Pro některé vybrané účetní jednotky je stanovena Směrná účtová osnova, která je přílohou č. 7 vyhlášky č. 410/2009 Sb. [10, s. 310]

Daň z příjmu u příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace jsou poplatníky daní, dle platných daňových zákonů. V řadě případů jsou od placení daní ze zákona o příslušné dani osvobozeny. U daně z příjmů právnických osob (podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů), si mohou příspěvkové organizace podle § 20 jako veřejně prospěšní poplatníci snížit základ daně. Zákonem jsou určeny hranice položek snižující základ daně, podle druhu činnosti veřejně prospěšného poplatníka. Prostředky získané tímto daňovým zvýhodněním musí pak veřejně prospěšný poplatník použít v následujícím zdaňovacím období ve prospěch svého veřejně prospěšného poslání. [9, s. 14]

Daňově jsou zvýhodněny sponzorské dary a bezúplatná plnění poskytovaná z podnikatelské sféry příspěvkovým organizacím na podporu jejich činnosti. Příspěvkové organizace tak mohou získat další zdroje financování své činnosti. V zákoně o daních z příjmů jsou však určeny hranice darů, o které si poplatníci daně z příjmů mohou snížit základ své daně, což v praxi nemotivuje podnikatele k poskytování vyšších sponzorských darů. [9, s. 15]

3.2 Daň z přidané hodnoty

3.2.1 Význam a funkce daně z přidané hodnoty

Soudní dvůr Evropské unie charakterizuje DPH jako:

- obecnou daň ze spotřeby aplikovanou na zboží a služby postupně až do fáze konečného prodeje,
- daň přímo úměrnou ceně zboží a služeb, která je nezávislá na počtu uskutečněných transakcí proběhnutých během výroby a distribuce předcházející konečnému prodeji zboží nebo služby,
- daň vybíranou poté, co byla odečtena daň ze zboží a služeb na vstupu příslušné výrobní nebo distribuční fáze. [11, s. 97]

Funkce DPH

DPH lze charakterizovat jako opakující se nepřímou všeobecnou daň. Podstatou daně z přidané hodnoty je zdanění přidané hodnoty zboží či služeb, kterou si plátce této daně přidává k hodnotě nakoupené komodity. Tímto mechanismem je dosaženo daňové neutrality, neboť na daň již jednou zaplacenou v ceně nakoupeného zboží či služby (možnost uplatnění odpočtu DPH na vstupu) se DPH již znovu nevaluje. Vývoz zboží nepodléhá DPH, zatímco dovozy podléhají stejné DPH jako rovnocenné vnitrostátní zboží. Z ekonomického hlediska je DPH daní ze spotřeby, je to zdaněná konečná spotřeba domácností a státu. DPH je uvalena na tokovou veličinu, která je ohraničena časovým úsekem (měsíc, čtvrtletí). DPH je výhodná pro mezinárodní obchod, technika daně umožňuje, aby vývoz byl prováděn bez daně (osvobození od daně s nárokem na odpočet daně). DPH je jednou z nejvýnosnějších daní v českém daňovém systému. [11, s. 97]

DPH je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a tento daňový předpis je harmonizován s právem Evropské unie, stejně jako spotřební daně. Základní směrnicí v této oblasti je směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty. [12, s. 90]

3.2.2 Legislativní rámec DPH

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“) začal platit ode dne vstupu ČR do Evropské unie. Zákon obsahuje celkem 113 ustanovení a 5 příloh, které jsou nedílnou součástí tohoto zákona. Od platnosti prošel ZDPH více jak 50 novelizacemi. Řada změn činí ze zákona rozsáhlou a komplikovanou právní normu. Postupně byly upraveny oblasti, které mají vliv na správné určení daně a vznik povinnosti přiznat daň. Změny ZDPH např. upravovaly určení místa plnění u služeb, zavedly přenesenou daňovou povinnost v tuzemsku, institut nespolehlivého plátce a ručení za nezaplacenou daň. Od 1. 1. 2016 se vznikla plátcům DPH další povinnost kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení je náročné na přesnost uvedených údajů a vyžaduje technické vybavení plátců DPH. Základní změny ZDPH se týkaly úprav sazeb DPH. Od roku 2015 do současnosti platí tři sazby DPH. Vývoj sazeb DPH je uveden v tabulce č. 1. [12, s. 22]

Specifikace zboží a služeb spadajících do snížených sazeb daně jsou uvedeny v přílohách zákona o DPH. Druhá snížená sazba se vztahuje např. na léky, kojeneckou výživu a tištěné knihy. Od 1. 2. 2019 byla zavedena druhá snížená sazba také pro pravidelnou pozemní a vodní hromadnou přepravu osob. [12, s. 21]

Tabulka č. 1 Vývoj sazeb DPH v České republice

Období platnosti	Základní sazba DPH	První snížená sazba DPH	Druhá snížená sazba DPH
1. 1. 1993 – 31. 12. 1994	23 %	5 %	–
1. 1. 1995 – 30. 4. 2004	22 %	5 %	–
1. 5. 2004 – 31. 12. 2007	19 %	5 %	–
1. 1. 2008 – 31. 12. 2009	19 %	9 %	–
1. 1. 2010 – 31. 12. 2011	20 %	10 %	–
1. 1. 2012 – 31. 12. 2012	20 %	14 %	–
1. 1. 2013 – 31. 12. 2014	21 %	15 %	–
1. 1. 2015 do současnosti	21 %	15 %	10 %

Zdroj: <https://www.ucetni-portal.cz/soubory/prehledy2/51.pdf>

3.2.3 Definice základních pojmů

Daňové subjekty

Mezi daňové subjekty podle ZDPH patří osoby povinné k dani, skupiny, plátcí a identifikované osoby. [13]

Osoby povinné k dani a jejich ekonomická činnost

Pojem ekonomická činnost je vymezen v souvislosti s definicí osoby povinné k dani. Za osobu povinnou k dani se označuje osoba nebo skupina (skupina kapitálově nebo jinak spojených osob se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku podle § 5a až § 5c ZDHP), která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání. Ekonomickou činností se podle zákona o DPH rozumí činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, včetně důlní a zemědělské výroby, výkon svobodných a jiných povolání za účelem získávání pravidelného příjmu. Osoby povinné k dani využívají k získání příjmů svůj hmotný a nehmotný majetek. [13]

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud příspěvkové organizace dodávají zboží nebo poskytují služby, tak uskutečňují ekonomickou činnost. Není podstatné členění této činnosti na hlavní nebo vedlejší činnost. Důležitý je charakter vykonávané činnosti. Pokud by organizace vykonávaly činnost pouze v oblasti veřejné správy, tak by nebyly považovány za osoby povinné k dani, (výjimka z tohoto obecného pravidla by mohla nastat tehdy, pokud by výkonem veřejné správy docházelo k závažnému narušení hospodářské soutěže a nařízením vlády by byla označena tato činnost, organizace by pak byla považována za osobu povinnou k dani). [14, s. 17]

V § 5, odstavci č. 5 ZDHP s odkazem na přílohu č. 1 k ZDPH jsou uvedeny činnosti, které pokud organizace vykonává, tak je vždy považována za osobu povinnou k dani. Jedná se o obecnou slovní kvalifikaci činností, které provádějí subjekty veřejné správy, např. provozování prodejen nebo pořádání výstav, kongresů. [14, s. 27]

O registraci plátců DPH rozhoduje dosažená výše obrátu v organizaci.

Plátce daně

Plátcem podle § 6 ZDPH se stane osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 milion Kč s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. Pokud tato osoba překročí stanovený obrat, stává se plátcem DPH od prvního dne druhého měsíce, následujícího po měsíci, ve kterém obrat překročila. [13]

Identifikovaná osoba

Identifikovaná osoba je osoba povinná k dani, která není plátcem nebo právnická osoba nepovinná k dani, pokud pořizuje zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně od prvního dne pořízení tohoto zboží (nevztahuje se na zboží pořízené prostřední osobou v rámci zjednodušeného postupu na území EU formou třístranného obchodu). [13]

Identifikovanou osobou se stává osoba povinná k dani se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku, která nakupuje, **přijímá zdanitelné plnění** (poskytnutí služby, dodání zboží s instalací nebo montáží, dodání zboží soustavami nebo sítěmi, pokud překročí limitní hodnotu 326 tisíc Kč za období kalendářního roku), nebo prodává, **poskytuje služby** s místem plnění v jiném členském státě od prvního dne uskutečnění transakce. Do limitní hodnoty se nezapočítává hodnota zboží se samostatným daňovým režimem, např. pořízení zboží, které je předmětem spotřební daně. [12]

Identifikovaná osoba ve srovnání s plátcem DPH má pouze omezené povinnosti. Identifikovaná osoba má povinnost ve stanovených případech přiznat daň (daň z přeshraničních plnění nebo povinnost vykázat poskytnutí přeshraničních služeb s místem plnění v jiném členském státě EU), ale nárok na odpočet daně nemá. U tuzemských plnění nadále vystupuje jako osoba osvobozená od povinnosti uplatnit daň na výstupu a současně nemá nárok uplatňovat odpočet DPH na vstupu. [12]

Příspěvkové organizace jsou zaměřeny výhradně na poskytování ekonomické činnosti v tuzemsku a proto se s obchodními případy z oblasti unijních obchodů obchodních transakcí, vztahujících se k třetím zemím setkávají výjimečně. [15, s. 14]

Základní práva a povinnosti, registrace k DPH

ZDPH vymezuje povinnosti, které musí respektovat i osoby povinné k dani, které dosud k DPH nejsou registrovány. K základním povinnostem neplátce patří:

- povinnost sledovat údaje o uskutečněných zdanitelných plnění, která vstupují do obratu pro účely registrace,
- povinnost sledovat údaje o pořízení zboží, přijatých službách nebo pořízení zboží včetně montáže od osob registrovaných k DPH v EU nebo od zahraničních osob povinných k dani,
- povinnost podat v zákonné lhůtě přihlášku, pokud dojde k překročení obratu,
- povinnost registrovat se jako identifikovaná osoba, pokud jsou splněny zákonné podmínky. [15, s. 20]

Registrace k DPH se týká osob povinných k dani. Registrace k DPH je spojena s povinnostmi i právy, které vymezují příslušná ustanovení ZDPH. K základním právům patří:

- právo registrovat se na základě žádosti,
- právo na odpočet daně při změně režimu u vymezených přijatých zdanitelných plnění pořízených před registrací,
- právo zrušit registraci na základě podané žádosti, pokud jsou zákonem splněné podmínky pro zrušení registrace.

Pro příspěvkové organizace, jako neziskové subjekty, které nejsou zřízeny za účelem podnikání a uskutečňují plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, registrace k DPH nepřináší výhody v takové míře jako podnikatelských subjektů. Neziskové organizace se jako plátcí DPH registrují až v okamžiku zákonné povinnosti a překročení kontrolního obratu. Důvodem je administrativní, časová i ekonomická zátěž. [15, s. 19]

Obrat

Obratem se pro účely ZDPH rozumí souhrn úplat bez daně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečněná plnění s místem plnění v tuzemsku. Úplatou je poskytnutá částka v peněžitých prostředcích nebo hodnota nepeněžitého plnění v přímé souvislosti s plněním, (např. dotace k ceně, přijaté finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu nebo státních fondů, rozpočtů EU, rozpočtů ÚSC či obdobných programů), pokud je příjemci stanovena povinnost poskytovat plnění se slevou z jednotkové ceny. [12]

Obratem je souhrn úplat bez daně za zdanitelné plnění, plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně nebo plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně podle §54 až §56a ZDHP (finanční, penzijní a pojišťovací činnosti, dodání a nájem nemovité věci), jestliže tyto činnosti nejsou doplňkovou činností, uskutečňovanou příležitostně.

Doplňková činnost příspěvkových organizací pro účely DPH je příležitostnou činností, která není prováděna pravidelně. Na tuto činnost není vyčleněn personál, náklady i obrat z činnosti jsou minimální, a ani do budoucna není záměrem tuto činnost opakovat. [16]

V příspěvkových organizacích nelze tuto doplňkovou činnost pro účely DPH zaměňovat s doplňkovou činností vymezenou ve zřizovací listině organizace. [15, s. 29]

Do obratu pro povinnou registraci se u osob povinných k dani (bez ohledu na skutečnost, zda vedou nebo nevedou účetnictví) nezahrnují přijaté úplaty, zálohy na budoucí plnění. [15, s. 27]

Do obratu se dále nezahrnují uskutečněná plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně podle § 52, § 53, § 57 až § 62 ZDPH, dále se nezahrnuje prodej dlouhodobého hmotného majetku a odepisovaného dlouhodobého nehmotného majetku a pozemků (pokud toto dodání majetku není obvyklou součástí ekonomické činnosti osoby povinné k dani). [12]

Do obratu se také nezahrnují plnění, která mají povahu sankce a smluvní pokuty, dále finanční dary, dotace a náhrady škod a plnění uskutečněná s místem plnění mimo tuzemsko. [15, s. 29]

Příspěvkové organizace zřízené ÚSC jsou ve většině případů zaměřené na specifické činnosti vykonávané a realizované v ČR. [15, s. 33]

Předmět daně

Předmětem daně podle § 2 ZDPH je dodání zboží nebo poskytnutí služby osobou povinnou k dani s místem plnění v tuzemsku. Předmětem daně je také pořízení zboží z jiného členského státu s místem plnění v tuzemsku a to osobou povinnou k dani i osobou právnickou nepovinnou k dani. Předmětem daně může být i pořízení dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani, nebo dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. [13]

Zdanitelné plnění je plnění, které je předmětem daně a přitom není osvobozené od daně. Zdanitelné plnění podléhá některé z platných sazeb systému DPH. [12]

Místo plnění

Stanovení místa plnění je důležité při uplatnění základních práv a povinností ekonomických subjektů, ať už jsou plátcí nebo neplátcí. Neplátce v zákonem vymezených případech se může stát z hlediska ZDPH identifikovanou osobou. Pravidla pro určení místa plnění jsou v ZDPH rozlišena pro různé typy plnění v § 7 až § 12 ZDHP, jedná se o stanovení místa plnění při:

- dodání zboží, (plynu, elektřiny, tepla nebo chladu) a zaslání zboží,
- poskytnutí služby,
- pořízení zboží z jiného členského státu,
- dovozu zboží. [13]

Místo plnění z hlediska aplikace DPH především určuje, kde má být daň (na území kterého státu) přiznána a zaplacená, popř. kde se uskutečňuje plnění osvobozené od daně, v návaznosti na místo plnění se také určuje kdo má povinnost daň přiznat a zaplatit. [12]

Daňový režim

Plnění, která jsou předmětem daně, se rozlišují při splnění zákonem stanovených podmínek na plnění zdanitelná a na plnění osvobozená od daně. Plnění osvobozená od daně se dále člení na dvě zásadně odlišné skupiny:

- plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně,
- plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně. [13]

U zdanitelných plnění je v tuzemsku uplatňována DPH na výstupu v základní nebo ve snížené sazbě DPH. Podmínky pro uplatnění osvobození od daně jsou upraveny u plnění specifikovaných v ZDPH, v dílu 8, § 51 až § 62 (režim osvobození od daně bez nároku na odpočet daně) a v dílu 9 ZDHP, § 63 až § 71 (režim osvobození od daně s nárokem na odpočet daně). [12]

Sazby daně

U zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty se uplatňuje v roce 2019:

- základní sazba daně ve výši 21 %,
- první snížená sazba daně ve výši 15 % nebo
- druhá snížená sazba daně ve výši 10 %.

U zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty se uplatní sazba daně platná ke dni vzniku povinnosti přiznat daň. U zboží se uplatní základní sazba daně, pokud zákon nestanoví jinak. V příloze č. 3 – 3a ZDPH je uvedeno zboží, u kterého se uplatní první nebo druhá snížená sazba DPH. Pro služby platí základní sazba daně, pokud ZDHP nestanoví jinak, u služeb uvedených v příloze č. 2 – 2a ZDPH se uplatní první nebo druhá snížená sazba daně. [12]

Základ daně

Podle platné právní úpravy je základem daně vše, co jako úplatu plátce obdržel nebo má obdržet za uskutečněné zdanitelné plnění, včetně částky na úhradu spotřební daně od osoby, pro kterou zdanitelné plnění uskutečňoval, nebo od třetí osoby a to bez daně za toto zdanitelné plnění. Obdobně je vymezen základ daně při přijetí úplaty před uskutečněním zdanitelného plnění. Z definice vyplývá, že základ daně představuje částku v úrovni bez DPH. Dále podle § 36 ZDPH jsou vymezeny položky, které se zahrnují do základu daně, například při poskytnutí služby i materiál související s poskytovanou službou a vedlejší výdaje (např. balení, pojištění, provize). [12]

Výpočet daně

Novela zákona o DPH č.80/2019 Sb., platná od 1. 4. 2019 upravila způsob výpočtu daně z přidané hodnoty. Podle §37 ZDHP se daň u dodání zboží a poskytnutí služby vypočte jako:

a) součin základu daně a sazby daně, nebo

b) rozdíl mezi

- 1. částkou odpovídající výši úplaty za zdanitelné plnění, která je včetně daně, nebo výši částky stanovené podle §36, odst. 6, která je včetně daně bez zahrnutí částky vzniklé zaokrouhlením celkové úplaty při platbě v hotovosti, a
- 2. částkou, která se vypočítá jako podíl částky podle bodu 1 a koeficientu 1,21 v případě základní sazby daně, 1,15 v případě první snížené sazby daně nebo 1,10 v případě druhé snížené sazby daně. [13]

Daň lze tedy spočítat stále dvěma způsoby – zdola (§37, písm. a) zákona o DPH) či shora (§37, písm. b) zákona o DPH). Vždy musí platit, že daň a základ daně by se neměly lišit při různém způsobu výpočtu. Celková cena s daní se rovná součtu základu daně a daně. Výpočet daně nesmí ovlivnit zaokrouhlení základu daně ani výsledné daně. Jediné možné zaokrouhlení je při výpočtu částky k úhradě, kdy se při úplatě v hotovosti celková úplata zaokrouhlí na celé koruny. Toto zaokrouhlení se nepřičítá ani k základu daně, ani k DPH.

ZDPH prakticky vylučuje možnost zaokrouhlení faktur určených k bezhotovostní úhradě na celé koruny. Tato významná změna ZDPH od 1. 4. 2019 bude muset být zakomponována do účetních systémů organizací. [12]

Daňové doklady

Daňové doklady jsou nositeli základních informací a nejdůležitějšími dokumenty z pohledu aplikace DPH. Pravidla pro vystavování a náležitosti daňových dokladů upravuje díl 5 ZDPH. S účinností od 1. 1. 2013 může mít daňový doklad jak listinou, tak i elektronickou podobu. S elektronickou podobou daňového dokladu musí příjemce plnění souhlasit. V obou případech musí být zajištěna věrohodnost původu, neporušitelnost obsahu a čitelnost daňového dokladu od data vystavení do doby zákonné lhůty uchování daňových dokladů. Daňové doklady se uchovávají po dobu 10 let od konce zdaňovacího období, ve kterém se plnění uskutečnilo. Za vystavení dokladu ve stanovené zákonné lhůtě a správnost údajů na dokladu odpovídá osoba, která plnění uskutečňuje. [12]

Správa DPH

Správou daní se rozumí postup, jehož cílem je zjištění, stanovení a zabezpečení úhrady daňové povinnosti poplatníků. Základní pravidla upravující správu daní jsou obsažena v zákoně č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Specifická pravidla pro správu daní jsou upravena v zákoně o mezinárodní spolupráci při správě daní, zákoně o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek a rovněž v zákoně o evidenci tržeb. Další pravidla pro správu daní jsou podle specifických potřeb jednotlivých peněžitých plnění obsažena v zákonech, které upravují konkrétní daně, poplatky nebo jiná obdobná peněžitá plnění. [11, s. 19]

Podle § 93 ZDPH správu daně vykonávají místně příslušné finanční úřady. Při dovozu a vývozu správu daně vykonávají celní úřady podle správních předpisů upravujících správu cla. Pro osobu povinnou k dani, která nemá v tuzemsku sídlo (podle daňového řádu), místo pobytu nebo provozovnu vykonává správu daně Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj. [12, s. 358]

Registrace k DPH

ZDPH rozlišuje několik způsobů registrace k DPH:

- povinná registrace, je zákonem definována pro osobu povinná k dani, která překročila stanovený obrat, plátce musí podat přihlášku u správce daně do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém došlo k překročení obratu,
- dobrovolná registrace je pro osoby povinné k dani, bez ohledu na výši obratu, která uskutečňuje plnění a chce uplatnit právo na odpočet a zároveň se podrobí povinnostem daným ZDPH,
- skupinová registrace je určena pro spojené osoby, členy skupiny. [12, s. 360]

Registrací k DPH vznikají ekonomickému subjektu nejen povinnosti, ale i jasně vymezená práva. Mezi základní povinnosti plátce patří zejména povinnost přiznat a zaplatit daň, podat v zákonných lhůtách daňová přiznání a vystavovat osobám povinným k dani daňové doklady. Mezi základní práva plátce patří právo na uplatnění nároku na odpočet daně na vstupu a možnost volby daňového režimu pro určité situace např. při pronájmu nemovitostí plátcům. Plátcí mají právo při splnění zákonem vymezených podmínek zrušit registraci. [14, s. 363]

Identifikovaná osoba je také osobou povinnou k dani, která v zákonem vymezených případech stanovuje povinnost podat přihlášku. Identifikované osoby mají z pohledu ZDPH odlišné postavení, jedná se o neplátce nebo o právnické osoby nepovinné k dani, které mají jasně stanovené povinnosti, (přiznat a odvést daň, podat daňové přiznání), ale nemohou uplatnit právo na odpočet daně. Identifikovaná osoba může podat dobrovolnou registraci. [12, s. 363]

3.3 Legislativní rámec veřejných knihoven

Veřejné knihovny jako příspěvkové organizace se samostatnou právní subjektivitou vznikaly na základě zákona č. 367/1990 Sb. zákona o obcích (obecní zřízení). Tento zákon byl později nahrazen v současnosti platnou právní normou č. 128/2000 Sb. zákona o obcích. V souvislosti s reformou veřejné správy probíhající po roce 1990 a posilování komunální úrovně samosprávy přešly okresní knihovny pod správu měst. Hlavním zdrojem financování městských knihoven, jako příspěvkových organizací se staly příspěvky na hospodaření z rozpočtů zřizovatelů.

V rámci reformy územní veřejné správy prošlo novelizací krajské a obecní zřízení (zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., zákon o krajích). K 31. 12. 2002 byly zrušeny okresní úřady, výkon regionální funkce pověřených knihoven přešel pod správu krajských úřadů. Změnil se také pohled na fungování veřejných knihoven. Přijetím zákona č. 257/2001 Sb. zákona o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, známého jako knihovní zákon (dále jen „knihovní zákon“), se upravil systém veřejných knihoven. Centrem systému knihoven je Národní knihovna České republiky, která v rámci systému zajišťuje koordinační, odborné, informační, vzdělávací a metodické činnosti. Veřejné knihovny spadají do gesce Ministerstva kultury České republiky, které vydává veřejným knihovnám osvědčení o zápisu do evidence knihoven. V knihovním zákoně je definován knihovní dokument a druhy knihovních fondů, meziknihovní výpůjční služba a regionální funkce. [17, s. 14]

Pro správné posouzení činnosti veřejných knihoven a aplikace ZDPH je v knihovním zákoně důležité definování veřejné knihovnické a informační služby. Veřejné knihovnické a informační služby spočívají ve zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovního fondu knihovny, nebo prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby z fondu jiné knihovny, poskytování ústních bibliografických, referenčních a faktografických informací a rešerší, zprostředkování informací z vnějších informačních zdrojů, zejména informací ze státní správy a samosprávy a umožnění přístupu na internet, ke kterému má knihovna bezplatný přístup. Z § 2 a z §4 odst. 4 knihovního zákona pak vyplývá, že tyto činnosti musí **knihovny poskytovat zdarma**. Provozovatel knihovny je oprávněn požadovat úhradu nákladů vynaložených pouze za administrativní úkony spojené s evidencí uživatelů

knihovny, provozovatel knihovny je povinen zajistit rovný přístup všem k veřejným knihovnickým a informačním službám, podrobnosti a pravidla poskytování této služby provozovatel upraví v knihovním řádu knihovny. [18]

Ostatní služby, které knihovny poskytují jako je například zpřístupnění knihovnických dokumentů, které mají povahu rozmnoženin zvukového či obrazového záznamu, rozmnoženin v rámci knihovnických reprografických služeb a zpřístupnění knihovnických dokumentů v rámci mezinárodní meziknihovnické služby mohou být zpoplatněny ve výši skutečně vynaložených nákladů. [18]

Takto legislativně vymezené základní činnosti veřejných se dají z pohledu aplikace zákona o DPH považovat za činnosti vykonávané právníckými osobami zřízenými zvláštním právním předpisem. Veřejné knihovny, nejsou zřízeny nebo zakládány za účelem podnikání, knihovny poskytují veřejnou službu. Financování provozu knihoven je zajištěno příspěvky na hospodaření z rozpočtu zřizovatele. Činnosti, které organizace vykonávají za poskytnutý příspěvek (hlavní činnost), nejsou z pohledu ZDPH ekonomické činnosti, které jsou předmětem daně, a příspěvek na hospodaření pro organizaci se nepovažuje za úhradu za uskutečněnou ekonomickou činnost. Veřejné knihovny jako příspěvkové organizace (pokud na ně nebyl přenesen výběr správních a místních poplatků veřejné správy) nejsou veřejnoprávními subjekty, protože neuskutečňují výkon veřejné správy. Jedná se o organizace, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, z pohledu ZDPH v rámci svého poslání dle knihovnického zákona sice uskutečňují ekonomické činnosti, ale tyto činnosti jsou podle ZDPH osvobozené od daně. [15]

Veřejné knihovny, příspěvkové organizace jsou jako právnícké osoby zapsané v obchodním rejstříku a podle §5 odst. 1 ZDPH se považují za osoby povinné k dani. **Pokud samostatně uskutečňují ekonomické činnosti**, jsou povinny sledovat kontrolní obrat rozhodný pro registraci k DPH. [19]

Veřejné knihovny mohou provozovat další činnosti, které mají povoleny od svého zřizovatele ve zřizovací listině, jedná se o doplňkovou činnost. Vedlejší hospodářské činnosti nesmí být ztrátové a v rámci hospodaření organizace se sledují odděleně. Provozy vedlejší hospodářské činnosti podléhají platným zákonům v ČR a vyžadují povolení, související s výkonem těchto činností, například živnostenské oprávnění pro obchodní

provozy, podle zákona č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (dále jen živnostenský zákon), nebo registraci sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách. V rámci aplikace zákona o DPH se jedná o ekonomické činnosti, které mohou být předmětem daně, stejně tak jako o činnosti osvobozené od daně.

Veřejné knihovny jako plátcí DPH se v praxi dostávají do situací, kdy nejsou oprávněni u přijatých zdanitelných plnění uplatnit nárok na odpočet. Dle knihovního zákona musí některé činnosti poskytovat bezúplatně, tyto činnosti jsou hrazeny z příspěvku zřizovatele a nejsou předmětem daně. Obdobný postup, respektování zákazu odpočtu DPH rovněž platí v případech bezúplatné činnosti, která je hrazena z účelových dotací. U ostatních ekonomických činností musí veřejné knihovny posoudit účel a použití přijatých zdanitelných plnění a dle použití jsou oprávněni uplatnit nárok na odpočet v poměrné nebo krácené výši. Veřejné knihovny, které nejsou plátcí DPH, musí sledovat kontrolní obrat rozhodný pro registraci k DPH a musí být schopny správně rozlišit a vyhodnotit své příjmy za sledované období.

4 Praktická část

4.1 Městská knihovna Louny – popis organizace

Městská knihovna Louny je příspěvková organizace zřízená Městem Louny.

Městská knihovna Louny od srpna roku 2010 sídlí v renesanční budově bývalé radnice v centru města. Městská knihovna Louny, příspěvková organizace (dále jen „MKL“) byla zřízena Zastupitelstvem města Loun dnem 1. 1. 1997 jako nástupnická organizace bývalé okresní knihovny. Knihovnictví v Lounech má historii už od roku 1898.

MKL je v současné době multifunkčním kulturním centrem a vedle klasického provozu knihovny a půjčování knih vykonává vzdělávací a kulturní činnosti pro širokou veřejnost. Knihovna shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje univerzální knihovní fond v počtu 145 tisíc knihovních jednotek. MKL je také pověřenou knihovnou výkonu regionálních funkcí v Ústeckém kraji. MKL zajišťuje cirkulaci výměnného knihovního fondu 32 místním obecním knihovnám a poskytuje metodickou podporu čtyřem knihovnám profesionálním: Podbořany, Postoloprty, Peruc, Kryry.

MKL má široké portfolio poskytovaných činností, v rámci ekonomického zajištění a rozpočtu má vícezdrojové financování těchto činností. Nároky na povahu a rozlišení jednotlivých výkonů knihovny s sebou přináší řadu komplikací.

V roce založení příspěvkové organizace měla MKL ve svém statutu tuto vymezenou činnost: poskytování univerzálních knihovnických služeb, zejména půjčování knih, ochrana knihovního fondu, meziknihovní výpůjční služba a provoz poboček, v souladu se smlouvou s Okresním úřadem v Lounech zajištění výkonu regionální funkce a provozu malých knihoven v okolních obcích okresu. MKL se dále starala o zajišťování kulturních služeb obyvatelům města a byla ji uložena povinnost spravovat movitý majetek a hospodařit s nebytovými prostory knihovny. [20, s. 3]

V následujících letech došlo k řadě změn, zřizovatel organizace průběžně doplňoval činnost MKL, tak aby nejvíce naplňovala potřeby obyvatel města.

Od 1. 1. 2016 má MKL v platnosti poslední změnu zřizovací listiny, kterou vydalo v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů Zastupitelstvo města Loun. [21, s. 1]

Změna zřizovací listiny vymezuje hlavní účel a předmět činnosti takto: základním účelem je zajišťování povinností vyplývajících ze zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), a navazujících prováděcích předpisů. [21, s. 1]

Předmětem činnosti je:

- poskytování veřejné knihovnické a informační služby, tvorba a obnova knihovního fondu, poskytování meziknihovní výpůjční služby, výkon regionálních funkcí vyplývajících z pověření krajské knihovny,
- kulturní, výchovná a vzdělávací činnost,
- činnost vydavatelská,
- reprografické služby,
- poskytování písemných, bibliografických, referenčních, faktografických informací a rešerší,
- provozování zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže. [21, s. 2]

Zastupitelstvo města Loun schválilo okruhy doplňkové činnosti MKL takto: organizace je oprávněna k doplňkové činnosti navazující na hlavní účel a předmět činnosti příspěvkové organizace. Doplňková činnost je zřizovatelem povolena za účelem lepšího využívání všech hospodářských možností a odborností zaměstnanců. Jedná se o tyto činnosti je:

- zajišťování dobrovolnické služby na základě akreditace MV ČR,
- poskytování sociální služby na základě registrace poskytovatele sociálních služeb MPSV,
- pořádání kulturních a společenských akcí,
- dočasný pronájem prostor jiným podnikatelům,
- prodej občerstvení,
- reklamní a propagační činnost,
- zprostředkování služeb souvisejících s pořádáním kulturních a společenských akcí,

- prodej knih a tiskovin,
- činnosti související s nebytovými prostory domu č. p. 1 (Mírové náměstí 1, Louny, sídlo MKL na základě smlouvy o výpůjčce nemovitých věcí, nemovitý majetek nemá organizace svěřený). [21, s. 2]

Tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace, sleduje se odděleně a nesmí být ztrátová.

4.1.1 Organizační struktura MKL a zdroje financování

V rámci vnitřního členění používá organizace interní hospodářská střediska pro oddělené sledování účetních operací.

Středisko číslo 1 – plnění hlavního účelu organizace dle zřizovací listiny, jedná knihovnické a vzdělávací služby, kulturní a výchovnou činnost, dále služby reprografické a služby spojené s poskytnutím přístupu internet.

Zdroje financování: příspěvek hospodaření zřizovatele, výnosy z vlastní činnosti.

Tabulka č. 2 Přehled základních statistických výkonů střediska č. 1 Městské knihovny Louny v letech 2014-2018

Statistický ukazatel /rok	2014	2015	2016	2017	2018
Počet registrovaných čtenářů	4 164	4 201	4 148	4 517	4 366
Počet výpůjček	297 954	295 491	263 776	260 657	232 010
Počet fyzických návštěvníků	157 738	154 938	156 106	151 028	140 238
Počet akcí (kulturních a vzdělávacích)	1 153	1 209	1 476	1 912	1 712

Zdroj: Informační systém Clavius

Středisko číslo 2 – provoz občerstvení Jeroným

Zdroje financování: tržby z prodeje zboží, na základě živnostenského oprávnění.

Středisko číslo 21 – provoz veřejných městských toalet

Zdroje financování: tržby za služby a fakturace služeb na základě uzavřené obchodní smlouvy s Městem Louny.

Středisko číslo 3 a středisko 31 – provoz sociální služby Sociálně terapeutické dílny Jeroným.

Zdroje financování: dotace Ústeckého kraje na základě registrace poskytovatele sociálních služeb, dle § 79, zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách a uzavřené smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace na podporu sociálních služeb, finanční spoluúčast MKL ze zdrojů doplňkové činnosti.

Středisko číslo 4 – Klubovna Luna, provoz zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže a organizace kulturní výchovné a vzdělávací činnosti.

Zdroje financování: příspěvek hospodaření zřizovatele, výnosy z vlastní činnosti.

Středisko číslo 5 – výkon regionálních funkcí vyplývajících z pověření metodické krajské knihovny (Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem).

Zdroje financování: dotace Ústeckého kraje na základě uzavřené smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace k zajištění výkonu regionálních funkcí Městské knihovny Louny.

Středisko číslo 51 – výkon regionálních funkcí a organizace kulturní výchovné a vzdělávací činnosti v obcích pověřené oblasti.

Zdroje financování: příspěvek obcí spadajících do pověřené oblasti na základě uzavřených smluv.

Středisko číslo 6 – provoz příměstského tábora pro děti a mládež.

Zdroje financování: příspěvek hospodaření zřizovatele, výnosy z vlastní činnosti.

Středisko číslo 71 a 72 – organizace krajských postupových přehlídek dětské recitace a dětského divadla.

Zdroje financování: neinvestiční dotace Ministerstva kultury ČR na základě rozhodnutí, finanční spoluúčast MKL z hlavní činnosti.

V rámci oběhu účetních dokladů v organizaci jsou účtované náklady, popř. výnosy přiřazeny k výše uvedeným střediskům.

4.1.2 Rozbor činností MKL z hlediska aplikace ZDPH

Organizace vykonává činnosti a poskytuje tato plnění, která jsou podle ZDPH osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (veřejná služba):

- poskytování kulturních služeb (§ 61, písm. e, ZDPH),
- výchova a vzdělávání (§ 57 odst. 1 písm. g ZDPH),
- sociální pomoc (§59 ZDPH).

Dle zřizovací listiny se jedná o tyto činnosti:

- 1/ zajišťování povinností vyplývajících ze zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a informačních služeb (hlavní činnost),
- 2/ poskytování veřejné knihovnické a informační služby, tvorba a obnova knihovního fondu, poskytování meziknihovní výpůjční služby, výkon regionálních funkcí vyplývajících z pověření krajské knihovny (hlavní činnost),
- 3/ kulturní činnost, pořádání kulturních akcí, např. koncerty, divadelní představení, (hlavní činnost),
- 4/ výchovná a vzdělávací činnost určená pro děti a mládež (hlavní činnost),
- 5/ provozování zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže (hlavní činnost),
- 6/ poskytování sociální služby na základě registrace poskytovatele sociálních služeb (doplňková činnost organizace).

Organizace dále vykonává ekonomické činnosti a poskytuje tato plnění, která jsou dle ZDPH předmětem daně. Jedná o tyto činnosti, uvedené ve zřizovací listině:

- 1/ vzdělávací činnost dospělých osob (v rámci zřizovací listiny hlavní činnost),
- 2/ reprografické služby a používání internetu v knihovně (hlavní činnost),
- 3/ krátkodobé pronájmy (hlavní činnost),
- 4/ reklamní a propagační činnost (doplňková činnost),
- 5/ zprostředkování kulturních akcí (doplňková činnost),
- 6/ činnosti poskytované na základě živnostenského oprávnění (doplňková činnost).

Přijatá zdanitelná plnění za zajištění výše uvedených činností MKL, lze rozdělit podle účelu jejich použití ve vazbě na uskutečněná plnění do 3 kategorií:

- přijatá zdanitelná plnění, která lze jednoznačně přiřadit k veřejnoprávnímu účelu hlavní činnosti organizace, tato plnění jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně),
- přijatá zdanitelná plnění, která lze jednoznačně přiřadit k veřejnoprávnímu účelu hlavní činnosti organizace, tato plnění jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně,
- přijatá zdanitelná plnění, která lze jednoznačně přiřadit k ekonomickému účelu hlavní činnosti organizace, tato plnění jsou s plným nárokem na odpočet DPH na vstupu,
- přijatá zdanitelná plnění, která nelze jednoznačně přiřadit k veřejnoprávnímu nebo ekonomickému účelu činnosti organizace a mají charakter nákladů střediska číslo 1, jsou přijatá zdanitelná plnění s nárokem na odpočet podle § 76 odst. 2 ZDPH (tzv. souběh nároků), u těchto přijatých zdanitelných plnění bude nejprve proveden výpočet poměrné části nároku na odpočet daně, podle § 75 a následně se uplatní nárok na odpočet daně v krácené výši podle § 76 ZDPH.

4.1.3 Informační a ekonomické systémy organizace

Městská knihovna Louny vede podvojný účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Účetnictví je zpracováno prostřednictvím ekonomického softwaru **Vema**. V účetním systému je vedena účetní kniha, zpracovány podklady pro daňovou evidenci, účetní výkazy pro státní správu, zřizovatele a elektronické výstupy pro Centrální systém účetních informací státu. Hlavní a doplňková, případně vedlejší hospodářská činnost je v rámci účetnictví vymezena v číselníku softwaru prostřednictvím středisek.

Skladové hospodářství a pokladní systém obchodního provozu občerstvení je zpracováno v systému **Kasa 2001**. Systém umožňuje evidenci zboží a jeho prodej včetně vydání pokladních dokladů zákazníkům (zjednodušené daňové doklady). Fakturace a vystavení daňových dokladů se provádí ze systému Vema. Odpis fakturovaného zboží v systému skladového hospodářství je zúčtován na základě výstupních sestav ze systému Kasa 2001.

Specializovaným knihovnickým systémem je software **Clavius**. Kromě akvizice, katalogizace knihovního fondu a sledování výpůjček všech dokumentů je v systému zachycen příjem poplatků od registrovaných i neregistrovaných čtenářů.

Podnikové informační systémy nejsou vzájemně elektronicky propojeny. Zachycení účetních operací z těchto informačních systémů se provádí na základě výstupních sestav ručním zadáváním dat do účetnictví (Vema). Přenos dat není automatizovaný a může být zdrojem chyb.

4.1.4 Registrace organizace jako plátce DPH

MKL jako osoba povinná k dani průběžně sledovala obrat pro účely registrace podle § 6 ZDPH. Hodnota obratu MKL přesáhla limit 1 milionu korun českých v únoru roku 2016. Organizace se stala plátcem DPH od dubna roku 2016.

Tabulka č. 3 Kontrola obratu pro účely DPH v Městské knihovně Louny, p.o.

Měsíc	Rok	Obrat pro účely DPH v Kč	Mezisoučet v Kč
Leden	2013	63 405,00	731 811,00
Únor	2013	81 182,00	745 495,00
Březen	2013	73 767,00	768 168,00
Duben	2013	68 698,00	774 364,00
Květen	2013	52 646,00	779 398,00
Červen	2013	16 959,00	741 094,00
Červenec	2013	52 764,00	750 959,00
Srpen	2013	58 263,00	753 812,00
Září	2013	118 829,00	773 273,00
Říjen	2013	62 596,00	766 268,00
Listopad	2013	56 283,00	755 036,00
Prosinec	2013	41 188,00	746 580,00
Leden	2014	44 871,00	728 046,00
Únor	2014	97 636,00	744 500,00
Březen	2014	54 586,00	725 319,00
Duben	2014	58 777,00	715 398,00
Květen	2014	73 315,00	736 067,00
Červen	2014	63 615,00	782 723,00
Červenec	2014	91 359,00	821 318,00
Srpen	2014	89 552,00	852 607,00
Září	2014	121 513,00	855 291,00
Říjen	2014	57 297,00	849 992,00
Listopad	2014	73 244,00	866 953,00
Prosinec	2014	45 983,00	871 748,00
Leden	2015	43 184,00	870 061,00
Únor	2015	103 853,00	876 278,00
Březen	2015	70 399,00	892 091,00
Duben	2015	55 023,00	888 337,00
Květen	2015	62 166,00	877 188,00
Červen	2015	74 527,00	888 100,00
Červenec	2015	74 023,00	870 764,00
Srpen	2015	63 810,59	845 022,59
Září	2015	132 631,00	856 140,59
Říjen	2015	73 543,00	872 386,59
Listopad	2015	87 845,00	886 987,59
Prosinec	2015	102 340,00	943 344,59
Leden	2016	78 693,00	978 853,59
Únor	2016	126 927,00	1 001 927,59

Zdroj: účetní evidence Městské knihovny Louny, p.o.

4.2 Kontrola a návrh nastavení zpracování účetní evidence

4.2.1 Kontrola obsahového vymezení účtů výnosů zahrnovaných do obratu

Organizace nezapočítávala do kontrolního obratu podle ZDPH příspěvky zřizovatele, dotace, finanční účelové dary, úroky běžného účtu, náhrady škody (manka) a výnosy související s hlavním posláním knihovny, které jsou osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně. Finanční a pojišťovací činnosti podle § 54 a § 55 ZDPH organizace neposkytovala, stejně jako činnosti podle § 56 ZDHP. MKL neprodávala, ani neměla úplaty z prodeje dlouhodobého majetku.

Tabulka č. 4 Analytické účty výnosů zahrnovaných do obratu pro účely DPH

Číslo účtu	Název výnosového účtu tř. 6
60210	Vzdělávací akce
60230	Asistenční služby
60240	Reprografické služby
60299	Organizace exkurzí projektu Třetí věk
60300	Výnosy z krátkodobých pronájmů
60400	Tržby z prodeje ostatního zboží
60410	Tržby z prodeje občerstvení (provoz kavárny)

Zdroj: Účetní evidence Městské knihovny Louny

Na účtu číslo 60210 – vzdělávací akce, byly souhrnně sledovány výnosy za vzdělávání. Kurzovné obsahovalo výnosy za akce určené jak pro dospělé osoby v rámci celoživotního vzdělávání nazvaného Třetí věk, tak na účtu byly zachyceny výnosy z besed a lekcí, dle nabídkového katalogu pro děti MŠ, žáky ZŠ a studenty středních škol. Z pohledu problematiky uplatnění DPH tento výnosový účet obsahoval zdanitelná plnění, která jsou předmětem daně (vzdělávání dospělých osob) i zdanitelná plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (vzdělávání dětí a mládeže).

Vzdělávací kurzy po dospělé nejsou osvobozeny podle § 57 ZDPH, protože MKL nemá postavení školského zařízení podle zákona č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. MKL nemůže uplatnit osvobození od daně bez nároku na odpočet daně z titulu § 57, odst. 1, písmeno a až f a podle písmene h ZDHP. [15]

V rámci vzdělávání dětí a mládeže se jedná o plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně podle § 57, písmena g ZDPH. Tato činnost zahrnuje pořádání besed pro školky a školy, organizaci příměstského tábora a organizaci různých zájmových kroužků.

Do kontrolního obratu podle ZDPH byly výnosy za vzdělávání dětí a mládeže vedené na účtu číslo 60210 – vzdělávací akce odečteny. Pro další období byla doporučena podrobnější analytika a navržen účet číslo 60211 – vzdělávací akce pro děti a mládež. Z hlediska rozpočtu jsou výnosy za vzdělávání dětí a mládeže zanedbatelné. MKL ve většině případů neomezuje účast dětí a mládeže na akcích zpoplatněným vstupným, také realizace příměstského tábora je bezplatná. Tento přístup organizace je v souladu s mezinárodními směrnicemi IFLA pro služby veřejných knihoven. [22, s. 48]

Na účtu číslo 60230 – asistenční služby, byly zachyceny výnosy za zpracování elektronických dat a za počítačovou pomoc uživatelům studovny. Toto oddělení také poskytuje kopírovací služby a tisk, které jsou obsaženy na účtu číslo 60240 – reprografické služby. Jedná se o zdanitelná plnění, která jsou předmětem daně.

Účet číslo 60299 - organizace exkurzí projektu Třetí věk úzce souvisí s projektem celoživotního vzdělávání dospělých osob. Jedná se o organizaci tematických exkurzí a tyto výnosy jsou předmětem daně.

MKL neposkytovala dlouhodobý pronájem. Krátkodobé pronájmy byly zachyceny na účtu číslo 60300 – výnosy z krátkodobých pronájmů. V rámci přiznání k DPH byly tyto výnosy uvedeny na řádku č. 51, jako hodnota plnění nezapočítávaných do koeficientu podle § 76, odst. 4 ZDPH.

U výnosů zachycených na účtu číslo 60400 – tržby z prodeje ostatního zboží byly účtovány výnosy z prodeje knih. Jednalo se výhradně o nové knihy určené pro prodej. Výnosy za knihy, které byly vyřazeny z knihovního fondu se sledovaly na účtu číslo 64900 –

nahodilé výnosy (burza knih). Nahodilé výnosy za burzu knih nejsou započítávány do kontrolního obratu.

Limit kontrolního obratu podle § 6 ZDPH ve výši 1 milionu korun českých byl v únoru 2016 překročen. MKL se stala registrovaným plátcem DPH od dubna roku 2016.

4.2.2 Kontrola stanovení nároku na odpočet daně v roce 2016

Poměrný koeficient

MKL stanovila pro uplatnění nároku na odpočet DPH na vstupu poměr podle § 75 ZDPH kvalifikovaným odhadem. ZDPH nestanovuje pro výpočet poměrného koeficientu žádný konkrétní postup. Podmínka pro uplatnění nároku na odpočet DPH na vstupu odpovídá rozsahu použití přijatého zdanitelného plnění v rámci ekonomických činností MKL. Poměrný koeficient byl stanoven na základě výnosové metody. V praxi organizace to znamená, že z celkového nároku na odpočet DPH se vylučuje podíl použití přijatého zdanitelného plnění připadající na činnosti, které jsou financované z příspěvků hospodaření od zřizovatele a účelovými dotacemi. Tyto příjmy nemají povahu úplaty a nejedná se o uskutečněná plnění. V rámci hospodaření se jedná o činnosti ekonomických středisek číslo 1 a číslo 4, která jsou podporována příspěvkem zřizovatele a jejichž financování je zajištěno rozpočtem organizace.

Vzorec č. 1 Výpočet poměrného koeficientu

$$\text{Poměrný koeficient} = \frac{\text{PEČ}}{\text{PEČ} + \text{PO}}$$

PEČ – příjmy a výnosy ekonomické činností (zdaňované i osvobozené plnění).

PO – příjmy z ostatních činností, které nejsou předmětem daně, např. příspěvky na hospodaření od zřizovatele, účelové dotace. Tyto zdroje pokrývají náklady za činnost MKL. MKL neposkytuje přijatá plnění pro osobní potřeby zaměstnanců, nemá z tohoto hlediska uskutečněná plnění, která by ovlivnila výpočet poměrného koeficientu.

Kvalifikovaný odhad poměrného koeficientu pro stanovení nároku na odpočet DPH na vstupu pro první podání přiznání k DPH za zdaňovací měsíc duben 2016, byl stanoven výnosovou metodou za hospodářský rok 2015.

Tabulka č. 5 Výnosy z ekonomické činnosti hospodářských středisek číslo 1 a 4 MKL za rok 2015

Účet	Název účtu	Částka v Kč
60200	Služby knihovny	754 649,00
60220	Kulturní akce	52 101,00
64900	Nahodilý výnos (burza knih)	34 808,00
Celkem plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně		841 558,00
Účet	Název účtu	Částka v Kč
60210	Vzdělávací akce - kurzovné	135 930,00
60230	Asistenční služby	10 863,00
60240	Reprografické služby	29 975,00
60300	Výnosy z krátkodobých pronájmů	7 000,00
Celkem zdanitelná plnění		183 768,00
Celkem výnosy z ekonomické činnosti		1 025 326,00

Zdroj: Účetnictví MKL

Tabulka č. 6 Ostatní výnosy (zdroje financování), které nejsou předmětem daně za rok 2015

Účet	Název účtu	Částka v Kč
67200	Provozní příspěvek Města Louny	7 015 000,00
64800	Zúčtování fondu odměn	68 000,00
64810	Zúčtování rezervního fondu	500 000,00
Celkem ostatní příjmy, které nejsou předmětem daně		7 583 000,00

Zdroj: Účetnictví MKL

$$\text{Výpočet poměrného koeficientu na základě výnosů MKL roku 2015} = \frac{1\,025\,326}{8\,608\,326}$$

Výpočet poměrného koeficientu na základě výnosů roku 2015 podle vzorce č. 1 je 11,92 %. Podíl ekonomické činnosti z celkových příjmů, výnosů a zdrojů středisek číslo 1 a 4 MKL byl pro rok 2016 stanoven na výši 15 %. Předpoklad plnění, která nejsou předmětem daně, byl pro rok 2016 stanoven ve výši 85 %.

V přiznání k DPH se poměrný koeficient neuvádí. Poměr uplatnění DPH se zohledňuje přímo zaúčtováním přijatého zdanitelného plnění. Za zdaňovací období měsíce prosince roku 2016 MKL provedla přepočítání původně uplatněného poměrného odpočtu na základě

kvalifikovaného odhadu. Odhad poměrného koeficientu se neodchyloval od koeficientu zjištěného dle skutečného použití o více než 10 procentních bodů podle podmínek § 75 ZDPH. MKL zachovala rozdělení poměrů ekonomické a neekonomické činnosti organizace i pro další zdaňovací období.

Koeficient pro zkracování nároku na odpočet daně

MKL zkracuje nárok na odpočet daně na vstupu podle § 76 ZDPH u přijatých zdanitelných plnění, která použije k uskutečnění plnění s nárokem na odpočet daně a současně k uskutečnění plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně. Odhad krátkého koeficientu je poměrem zdanitelných plnění a celkových plnění v rámci organizace.

Vzorec č. 2 Výpočet koeficientu zkracování nároku na odpočet DPH

$$\text{Koeficient pro účely krácení DPH} = \frac{\text{Uskutečněná zdanitelná plnění}}{\text{Celková ekonomická plnění}}$$

V daňovém přiznání za poslední zdaňovací období roku 2016 došlo k výpočtu vypořádacího koeficientu, který je uveden v přiznání k DPH v řádku číslo 53. V rámci přiznání k DPH za zdaňovací období prosince 2016 byla v řádku číslo 53 vypočtena změna odpočtu, jednalo se o absolutní hodnotu, kterou se upravila daňová povinnost. Vypořádací koeficient určil poměr krácení na odpočet DPH pro následující období roku 2017. Koeficient pro zkracování nároku na odpočet daně byl pro rok 2017 stanoven ve výši 61 %.

Nárok na odpočet při změně režimu

V rámci prvního podání daňového přiznání k DPH za duben 2016 uplatnila organizace nárok na odpočet při změně režimu. MKL uplatnila daň na vstupu u zboží pořízeného k uskutečnění zdanitelné činnosti v období 12 měsíců před datem registrace. Za tímto účelem byla provedena mimořádná inventura zboží ke dni 31. 3. 2016.

4.3 Zpracování DPH v roce 2018

Koeficient pro zkracování nároku na odpočet daně byl pro rok 2018 stanoven ve výši 60 %. Tento koeficient byl vypočten v rámci přiznání k DPH ve zdaňovací období prosinec 2017. Hodnota krátkého koeficientu bude za rok 2018 vyrovnána ve zdaňovacím období za prosinec 2018.

Hodnota poměrného koeficientu byla zachována v nastavených hodnotách roku 2016. Podíl ekonomické činnosti z celkových příjmů, výnosů a zdrojů středisek číslo 1 a 4 MKL byl pro rok 2018 stanoven na výši 15 %. Předpoklad plnění, která nejsou předmětem daně, byl pro rok 2018 stanoven ve výši 85 %.

Tabulka č. 7 Výnosy z ekonomické činnosti hospodářských středisek číslo 1 a 4 MKL za rok 2017

Účet	Název účtu	Částka v Kč
60200	Služby knihovny	622 386,60
60220	Kulturní akce	44 800,00
64900	Nahodilý výnos (burza knih)	35 028,00
Celkem plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně		702 214,60
Účet	Název účtu	Částka v Kč
60210	Vzdělávací akce	132 757,04
60230	Asistenční služby	10 192,54
60240	Reprografické služby	27 589,25
60250	Ostatní služby knihovny	380,16
60299	Organizace exkurzí projektu Třetí věk	81 912,77
60300	Výnosy z krátkodobých pronájmů	4 545,39
64930	Ostatní nahodilé výnosy	22 729,67
Celkem zdanitelná plnění		280 106,82
Celkem výnosy z ekonomické činnosti		982 321,42

Zdroj: Účetnictví MKL

Tabulka č. 8 Ostatní výnosy (zdroje financování), které nejsou předmětem daně za rok 2017

Účet	Název účtu	Částka v Kč
67200	Provozní příspěvek Města Louny	8 255 000,00
64810	Zúčtování rezervního fondu	102 000,00
Celkem ostatní příjmy, nejsou předmětem daně		8 357 000,00

Zdroj: Účetnictví MKL

$$\text{Výpočet poměr. koeficientu na základě výnosů MKL roku 2017} = \frac{982\,341,42}{9\,339\,321,42}$$

Výpočet poměrného koeficientu na základě výnosů roku 2017 podle vzorce č. 1 je 10,52 %. Poměrový koeficient se neodchyloval od dle skutečného použití o více než 10 procentních bodů. Organizace neměnila nastavené postupy.

4.3.1 Ekonomické změny v organizaci v roce 2018

MKL od roku 2018 rozšířila svou hlavní i vedlejší hospodářskou činnost o další místo působení. Zřizovatel pověřil MKL správou letního amfiteátru (součástí areálu je letní kino) a provozem Pavilonu A lounského výstaviště. V pavilonu jsou výstavní prostory, kulturní sál a kavárna. V rámci hospodářského roku se jedná o sezónní provoz.

Z pohledu aplikace DPH je provoz kina a organizace kulturních akcí plněním hlavního poslání organizace. V účetním systému bylo této činnosti přiděleno **středisko číslo 9, Park Louny**. Hospodářskému provozu kavárny bylo přiděleno **středisko číslo 92, Park Café Louny**. Kavárna prodává občerstvení a zboží. Jedná se o ekonomickou činnost, která je předmětem daně.

Výnosy středisek budou sledovány v rámci zavedené analytiky účtů třídy 6. V případě rozšíření provozu o další činnosti, organizace zavede nové analytické výnosové účty.

V plánu činností je obnova provozu letního kina nebo poskytování organizačního zajištění svatebních obřadů.

Zavedení nových hospodářských středisek ovlivní v příštích letech poměr mezi ekonomickou a neekonomickou činností organizace. To bude mít vliv na výpočet poměrového a krátícího koeficientu pro účely DPH.

4.3.2 Návrh nastavení analytiky účtu 343 – daň z přidané hodnoty

MKL eviduje zejména údaje o uskutečněných a přijatých plněních v tuzemsku. Pro účely nastavení záznamní povinnosti je nutné zavedení analytických účtů DPH pro jednotlivé účetní operace, ale také kódů, nastavených parametrů účetního softwaru, který správně zařadí konkrétní účetní případ do příslušného řádku přiznání k DPH.

Důležitým kontrolním mechanismem v účetnictví jsou zůstatky analytických účtů ve vazbě na zpracované přiznání k DPH.

Tabulka č. 9 Návrh analytických účtů DPH

Číslo účtu	Název účtu DPH	Vazba na číslo řádku přiznání k DPH
34300	Daňová povinnost k DPH	64 popřípadě 65
34301	Krácený nárok na odpočet DPH v základní sazbě	40
34305	Krácený nárok na odpočet DPH ve snížené sazbě	41
34310	Odpočet DPH v plné výši v sazbě 10 %	41
34315	Odpočet DPH v plné výši v sazbě 15 %	41
34321	Odpočet DPH v plné výši v sazbě 21 %	40
34390	DPH na výstupu v sazbě 10 %	2 popřípadě 11
34391	DPH na výstupu v sazbě 21%	1 popřípadě 10
34395	DPH na výstupu v sazbě 15 %	2 popřípadě 11

Zdroj: Účetnictví organizace, návrh vlastního zpracování

4.4 Specifické příklady účtování daňových dokladů

Příklad číslo 1 – Přijatý daňový doklad v režimu přenesení daňové povinnosti

MKL jako plátce DPH má povinnost aplikovat režim přenesené daňové povinnosti u vybraných plnění dle § 92e, ZDPH. Příklad číslo 1 zachycuje nákup služby – kontrolu plynového zařízení MKL od společnosti PORT tepelná technika s.r.o.

Toto přijaté zdanitelné plnění je režijním nákladem MKL a nelze ho jednoznačně přiřadit jen k jednomu účelu ekonomických nebo neekonomických činností organizace.

Řešení příkladu číslo 1

Daňový doklad číslo 20181573 je v diplomové práci v příloze číslo III.

Tabulka č. 10 Předpis zúčtování přijatého daňového dokladu číslo 20181573

Skupina nároku na odpočet	Typ koeficientu	Středisko nákladů	Účet MD	Účet DAL	Částka v Kč
-	-	1	51800	32100	4 048,00
II.	Poměrný (PDP)	1	51800	34391	723,00
III.	Krátící (PDP)	1	34301	34391	127,00

Zdroj: Účetnictví organizace, návrh vlastního zpracování

Daňový doklad číslo 20181573 byl dodavatelem vystaven na celkovou částku 4 048,00 Kč. Na dokladu byla uvedena poznámka, že daň podle ZDPH odvede zákazník. Celková daň v režimu přenesené daňové povinnosti byla 850,00 Kč. Daň, která připadá na výkon veřejné služby MKL je ve výši poměrného koeficientu, to je 85 % z celkové daně v režimu PDP. Tato část daně činí celkem 723,00 Kč a je nákladem organizace. MKL nemůže na tuto část uplatnit nárok na odpočet daně na vstupu. Nárok na odpočet daně je uplatněn z 15 % podílu daně v režimu PDP. Tento podíl daně v celkové částce 127,00 Kč zároveň podléhá krácení.

Příklad číslo 2 – Přijatý daňový doklad v režimu přenesení daňové povinnosti

Přijatá faktura, daňový doklad číslo 13552327 je nákladem MKL za odbornou prohlídku a údržbu výtahu. Z hlediska aplikace DPH je na odbornou prohlídku výtahu uplatněna sazba 21 % DPH a údržba výtahu je v režimu přenesení daňové povinnosti.

Řešení příkladu číslo 2

Daňový doklad číslo 13552327 je v diplomové práci v příloze číslo IV.

Tabulka č. 11 Předpis zaúčtování přijatého daňového dokladu číslo 13552327

Skupina nároku na odpočet	Typ koeficientu	Středisko nákladů	Účet MD	Účet DAL	Částka v Kč
II.	Poměrný	1	51800	32100	1 712,50
III.	Krátící	1	51800	32100	249,76
III.	Krátící	-	34301	32100	52,45
-	-	1	51800	32100	666,00
II.	Poměrný (PDP)	1	51800	34391	119,00
III.	Krátící (PDP)	-	34301	34391	21,00

Zdroj: Účetnictví organizace, návrh vlastního zpracování

Daňový doklad číslo 13552327 byl dodavatelem vystaven na celkovou částku 2 680,70 Kč. V rekapitulaci účtovaných položek na faktuře je dodavatelem částka rozdělena na služby podléhající 21 % sazbě DPH a služby v režimu přenesení daňové povinnosti. Náklady na odbornou prohlídku výtahu včetně DPH byly celkem 2 014,70 Kč. Poměr nákladů, který připadá na výkon veřejné služby MKL je vyčíslen z této částky ve výši poměrného koeficientu 85 %. Náklady na odbornou prohlídku výtahu jsou celkem 1 712,50 Kč. Zbytková část nákladů na odbornou prohlídku výtahu celkem 302,21 Kč je rozdělena na částku základu daně (249,76 Kč) a DPH v sazbě 21 % a nárok na odpočet DPH (52,45 Kč), který je v daňovém přiznání krácen.

Náklady za údržbu výtahu podléhají režimu přenesení daňové povinnosti. Základ daně je na faktuře dodavatelem vyčíslen v celkové částce 666 Kč. Celková vypočtená daň v režimu PDP v sazbě 21 % je 140 Kč. Použití poměrného koeficientu je uplatněno na vypočtenou

daň v režimu PDP. Část daně v režimu PDP organizace zaúčtuje do nákladů za údržbu výtahu. Tato částka představuje 85 % daně. Zbylá část daně je nárokem na odpočet daně na vstupu. Na částku celkem 21 Kč MKL uplatní krácený nárok na odpočet daně.

Rekapitulace problematiky režimu přenesení daňové povinnosti

Daň na výstupu v režimu přenesení daňové povinnosti z dodavatele na odběratele je vypočtena na základě přijatého daňového dokladu (vazba na řádek přiznání k DPH číslo 10). Při výpočtu daně v režimu přenesení daňové povinnosti na vstupu (v řádku přiznání k DPH číslo 43) je nutné zohlednit souběh nároků k odpočtu DPH a uplatnit také v tomto režimu poměrnou část nároku na odpočet daně podle § 75 ZDPH a poté uplatnit nárok na odpočet daně v krácené výši podle § 76 ZDPH. Formální kontrola v aplikaci elektronických podání EPO přiznání k DPH hlásí výpočtovou, ale propustnou chybu. Není dodržen mechanismus zrcadlového uplatňování DPH na výstupu v režimu PDP a nároku na odpočet daně v tomto režimu. Rozdíl mezi daní na výstupu v režimu PDP a kráceným odpočtem uplatněným v tomto režimu je nákladem organizace. Tento postup účtování v režimu PDP byl konzultován s územním pracovištěm finančního úřadu.

Příklad číslo 3 – Vyúčtování spotřeby plynu MKL

MKL zajišťuje vytápění budovy na Mírovém náměstí plynovou kotelnou. Dodávky plynu byly smluvně sjednány a zálohy na plyn byly hrazeny v průběhu roku 2018 dle zálohového kalendáře. Organizace v průběhu roku neuplatňovala ze zálohových plateb nárok na odpočet DPH. Nárok na odpočet DPH byl uplatněn až v rámci řádného vyúčtování na faktuře za sdružené dodávky plynu – daňový doklad číslo 4071818113.

Řešení příkladu číslo 3

Spotřeba plynu je režijním nákladem organizace. Interní směrnicí bylo určeno, že na spotřebě plynu se budou nákladově podílet tato střediska: středisko číslo 3 (provoz sociální služby) 15 % podílem na celkových nákladech spotřeby plynu a středisko číslo 5 (výkon regionálních funkcí MKL) 10 % podílem na celkových nákladech spotřeby plynu. Střediska číslo 3 a 5 jsou financovaná z účelových dotací, jedná se o výkon činnosti osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně, na tyto podíly nákladů nelze uplatnit odpočet DPH. V rámci dokladu byly vyúčtovány poskytnuté zálohy za spotřebu plynu.

Daňový doklad číslo 4071818113 je v diplomové práci v příloze číslo V.

Tabulka č. 12 Předpis zaúčtování přijatého daňového dokladu číslo 4071818113

Skupina nároku na odpočet	Typ koeficientu	Středisko nákladů	Účet MD	Účet DAL	Částka v Kč
II.	Poměrný (15 %)	3	50240	31440	18 698,70
II.	Poměrný (10 %)	5	50240	31440	12 465,80
II.	Poměrný	1	50240	31440	55 235,50
II.	Poměrný	1	50240	32100	24 233,98
III.	Krátící	1	50240	32100	11 590,10
III.	Krátící	-	34301	32100	2 433,92

Zdroj Účetnictví organizace, návrh vlastního zpracování

Podíly nákladů za spotřebu plynu dotovaných středisek číslo 3 a číslo 5 byly vyčísleny z celkových fakturovaných nákladů včetně DPH. Celkové fakturované náklady po zaokrouhlení byly 124 658,00 Kč. Podíl nákladů střediska číslo 3 byl celkem 18 698,70 Kč. Podíl nákladů střediska číslo 5 byl vyčíslen v částce 12 465,80 Kč. Postup pro další účtování nákladů je následující: z celkové fakturované částky 124 658,00 Kč jsou poměry nákladů středisek číslo 3 a 5 odečteny. Po odečtení představuje částka 93 493,50 Kč včetně DPH celkové režijní náklady za spotřebu plynu střediska číslo 1. Z této částky organizace účtuje poměrnou část, která připadá na výkon veřejné služby MKL (ve výši 85 % poměrového koeficientu) do nákladů. Faktura za spotřebu plynu je zároveň řádným vyúčtováním uhrazených záloh, částka 79 469,48 Kč je rozdělena na část uhrazenou ze záloh (55 235,50 Kč) a část uhrazenou doplatkem faktury (24 233,98 Kč). Zůstatková část účtovaných nákladů se rozdělí na základ daně (11 590,10 Kč) a daň v sazbě 21 % DPH (2 433,92 Kč). Z celkového přijatého zdanitelného plnění je částka 2 433,92 Kč účtována jako krácený nárok na odpočet daně na vstupu.

4.5 Výpočet vypořádacího koeficientu za rok 2018

Za poslední zdaňovací období roku 2018 měla MKL povinnost vypořádat koeficient podle § 76 ZDPH. Hodnota vypořádacího koeficientu byla v roce 2019 používána pro výpočet části odpočtu daně v krácené výši.

Vypořádací koeficient za rok 2018 byl 0,714 dle výpočtu uvedeného v tabulce číslo 13 a použitého vzorce číslo 2 pro výpočet koeficientu zkracování nároku na odpočet DPH. Organizace chybně zaokrouhlila koeficient na hodnotu 71 %. Podle § 76 odst. 3 ZDPH měl být vypořádací koeficient zaokrouhlen na celé procento nahoru. Správná hodnota vypořádacího koeficientu měla být 72 %.

Výpočet změny odpočtu daně za rok 2018

Součet hodnot krácených odpočtů daně v základní a snížené sazbě, včetně krácení v režimu přenesení daňové povinnosti byl 23 481,00 Kč. Změna odpočtu daně je rozdílem mezi součinem uplatněného (zálohového) koeficientu a hodnotou krácených odpočtů daně a součinem vypořádacího koeficientu s hodnotou krácených odpočtů daně.

Změna odpočtu daně = $23\,481,00 * 60\%$ (zálohový koeficient) = 14 087 Kč.

Změna odpočtu daně = $23\,481,00 * 72\%$ (vypořádací koeficient) = 16 906 Kč.

Změna odpočtu daně, kterou organizace zahrnula do daňového přiznání za měsíc prosinec roku 2018, byla 2 582 Kč. Správná hodnota, podle vypořádacího koeficientu měla být 2 819 Kč. MKL uplatnila menší odpočet daně o 237 Kč.

Chybně stanovený koeficient pro odpočet daně v krácené výši 71 % pro rok 2019 bude v posledním měsíci roku 2019 vypořádán. Chyba v zaokrouhlení se tak nebude kumulovat do dalších zdaňovacích období.

Tabulka č. 13 Podklad pro výpočet vypořádacího koeficientu v % za rok 2018

Období	Základ daně ř. 1-2	Hodnota ř.50	Hodnota ř. 40	Hodnota ř. 41	Hodnota ř. 43	Celkem ř. 40-43
I.18	131 815,00	68 514,00	1 288,00	278,00	21,00	1 587,00
II.18	82 450,00	53 197,00	952,00	0,00	35,00	987,00
III.18	84 371,00	146 329,00	960,00	0,00	0,00	960,00
IV.18	89 813,00	38 728,00	1 836,00	0,00	21,00	1 857,00
V.18	74 358,00	49 466,00	1 096,00	0,00	0,00	1 096,00
VI.18	212 406,00	56 055,00	491,00	0,00	0,00	491,00
VII.18	224 657,00	45 523,00	4 231,00	82,00	148,00	4 461,00
VIII.18	342 439,00	106 207,00	579,00	0,00	0,00	579,00
IX.18	268 687,00	60 226,00	1 262,00	0,00	0,00	1 262,00
X.18	143 967,00	72 471,00	1 346,00	0,00	307,00	1 653,00
XI.18	104 701,00	54 340,00	1 825,00	0,00	0,00	1 825,00
XII.18	234 864,00	36 014,00	6 021,00	702,00	0,00	6 723,00
Součet	1 994 528,00	787 070,00	21 887,00	1 062,00	532,00	23 481,00

Zdroj: Přiznání k dani z přidané hodnoty MKL za období 01/2018 - 12/2018

Hodnota plnění nezapočítávaných do koeficientů podle § 76 ZDPH odst. 4 byly v MKL pouze výnosy z krátkodobých pronájmů účtovaných na výnosovém účtu číslo 60300. Krátkodobé pronájmy za období roku 2018 činily celkem 27 587 Kč.

$$\text{Koeficient pro účely krácení DPH} = \frac{\text{Uskutečněná zdanitelná plnění (základ daně ř. 1 – 2) – hodnota plnění nezap. do koef. ř. 51}}{(\text{Základ daně ř. 1 – 2}) + \text{hodnota ř. 50} – \text{hodnota plnění nezap. do koeficientu z ř. 51}}$$

$$\text{Koeficient pro účely krácení DPH pro rok 2019} = \frac{1\,966\,941}{2\,754\,011} = 0,714 \text{ (výpočet koeficientu podle vzorce číslo 2)}$$

5 Návrh směrnice účtování daně z přidané hodnoty v Městské knihovně Louny

Organizace v roce 2018 neměla vhodným způsobem zpracovanou vnitropodnikovou směrnici, která upravovala účtování DPH. Zpracování interní směrnice o účtování DPH v Městské knihovně Louny pro rok 2019 předcházela revize zavedených postupů v účetnictví. Výsledkem jsou následující návrhy úprav nastavení účetní evidence a návrh směrnice o účtování daně z přidané hodnoty, která je v diplomové práci uvedena v příloze číslo I.

5.1 Nastavení analytického členění účtů

Nastavení výnosových účtů

V organizaci nebyla nastavena analytika výnosů za vzdělávání. Výnosy za vzdělávání byly souhrnně sledovány na jednom účtu bez ohledu na příjemce vzdělávacích služeb. Organizaci bylo doporučeno vést samostatné analytické účty pro vzdělávání dospělých osob (účet číslo 60210 – vzdělávací akce) a samostatný analytický účet pro vzdělávání dětí a mládeže (účet číslo 60211 – vzdělávací akce pro děti a mládež).

V roce 2018 vznikla nová hospodářská střediska MKL, středisko číslo 9, Park Louny a středisko číslo 92, Park Café Louny. Byla provedena analýza plánovaných činností obou středisek. V rámci výkonu hlavních činností střediska číslo 9, Park Louny bylo členění používaných výnosových účtů v roce zahájení provozu dostačující. V příštích letech organizace plánuje obnovení provozu letního kina. Pro sledování výnosů za tuto činnost byla organizaci navržena samostatná analytika účtu číslo 60260 – výnosy z provozu letního kina. Jedná se o výnosy z kulturních činností, které jsou osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně.

Činnost kavárny, střediska číslo 92 – Park Café Louny bude v příštích letech plánovaně rozšířena o organizaci svatebních obřadů včetně zajištění občerstvení a svatebních hostin. Pronájem prostor na svatební obřad je součástí zavedeného výnosového účtu číslo 60300 – výnosy z krátkodobých pronájmů. Výnosy za prodej občerstvení budou sledovány na zavedeném účtu číslo 60410 – tržby z prodeje občerstvení. Pro sledování výnosů

ostatních služeb spojených s organizací svatebních obřadů v provozu kavárny, byl organizaci navržen samostatný analytický účet 60290 – ostatní výnosy organizačního zajištění svatebních obřadů (výnosy za zajištění květinové výzdoby a personálního zabezpečení svatební hostiny). Tyto výnosy budou předmětem daně.

Nastavení analytiky účtu 343 - daně z přidané hodnoty

MKL vedla k účtu 343 – daň z přidané hodnoty samostatnou analytiku pro uplatnění odpočtu daně na vstupu a samostatný analytický účet pro daň na výstupu. Organizaci bylo doporučeno vést analytické členění účtů 343 samostatně pro každou sazbu a způsob uplatnění DPH. Navržená analytika účtů 343 je obsažena v tabulce číslo 9. Navrženým členěním účtu daně z přidané hodnoty se zjednoduší a zpřehlední kontrola zůstatků analytických účtů ve vazbě na zpracované přiznání k DPH

5.2 Zpracování vnitropodnikové směrnice účtování DPH

MKL v interních předpisech neměla dostatečně popsanou problematiku DPH. Organizace pro rok 2018 chybně určila hodnotu koeficientu pro krácení odpočtu daně. V rámci diplomové práce je navržena směrnice účtování daně z přidané hodnoty v MKL. Směrnice vychází ze zpracovaných poznatků, teoretické i praktické části práce. Směrnice vymezuje rozsah evidence pro daňové účely, členění uskutečněných a přijatých plnění a způsob výpočtu krátícího a poměrného koeficientu. Návrh směrnice je v diplomové práci součástí přílohy číslo I.

6 Závěr

Městská knihovna Louny je příspěvkovou organizací, která uskutečňuje jak ekonomickou, tak neekonomickou činnost. V rámci aplikace ZDPH musí organizace používat u přijatých zdanitelných plnění poměrový koeficient a následně odpočet daně krátit. Tato kombinace uskutečněných plnění znamená pro organizaci více administrativních komplikací při uplatnění nároku na odpočet daně oproti podnikatelům, plátcům DPH, kteří uskutečňují pouze plnění, u kterých mají plný nárok, případně krácený nárok na odpočet daně.

Předpokladem správného postupu při uplatnění nároku na odpočet daně v MKL je nastavení „přiřazovacího způsobu“ a rozhodnutí o účelu využití každého přijatého zdanitelného plnění. Termín „přiřazovací způsob“ ZDPH nedefinuje ani nepoužívá. ZDPH ukládá povinnost rozlišovat přijatá zdanitelná plnění na plnění bez nároku na odpočet, s poměrovým koeficientem, s plným nebo kráceným nárokem na odpočet daně. Nastavení „přiřazovacího způsobu“ v organizaci se může více komplikovat, pokud organizace vykonává široké portfolio činností, má rozvětvenou organizační strukturu a zajišťuje financování svých činností z různých zdrojů. Základním východiskem nastavení systému je popis organizace ve zřizovací listině. Z pohledu aplikace ZDPH však není podstatné členění činnosti organizace na hlavní nebo vedlejší – doplňkovou činnost. Důležitý je charakter a financování vykonávané činnosti.

V případě MKL došlo k rozšiřování hlavních i doplňkových činností organizace ze strany zřizovatele. Od roku 2016 postupně vznikla 3 nová hospodářská střediska. MKL v průběhu roku 2016 překročila kontrolní obrat pro účely DPH a od dubna roku 2016 se stala plátcem DPH.

Nastavení povinností plátce DPH do praxe knihovny ovlivnilo téměř všechny zaměstnance organizace. Zaškolit a přizpůsobit se změnám museli jak pracovníci obchodních středisek, tak i knihovníci poskytující veřejnou službu. Organizace musela implementovat dopady plátce DPH do všech podnikových informačních systémů. Podnikové informační systémy vznikaly v organizaci postupně vždy pro úzkou specializovanou oblast činnosti knihovny. Knihovna dříve fungovala jen jako půjčovna dokumentů. Vývoj organizace za poslední desetiletí byl velmi dynamický. Technické nedostatky a nesourodost programového

vybavení, ovlivněné rozpočtovým omezením, zůstaly nadále problematickou záležitostí organizace. Důsledkem toho je, že systémy nejsou vzájemně elektronicky propojeny a potřebné přenosy dat z jednotlivých systémů do účetního systému se provádí na základě sestav ručním zadáváním. Tento způsob přenosu dat může být zdrojem chyb. Organizace se snaží předcházet chybám podrobným nastavením analytiky účtů výnosů a DPH a také kontrolou vazeb zůstatků účtů na řádky příznání k DPH.

MKL se snažila již v prvním roce povinnosti plátce daně nastavit jednoduchý systém v návaznosti na zavedený oběh účetních dokladů a finanční kontrolu. Některé postupy uplatňování nároku na odpočet daně byly konzultovány s místním správcem daně. Poměrný koeficient byl v roce 2016 citlivě stanoven a nemusel být s ohledem na podmínky § 75 ZDPH přepočítán. Ekonomické oddělení organizace má zavedené postupy výpočtu daňové povinnosti, i tak v průběhu praxe došlo k drobným chybám.

Organizace potřebuje zjednodušený metodický materiál pro nové zaměstnance. Nižší informovanost o problematice DPH způsobuje problémy při stanovování účastnických poplatků jednotlivých vzdělávacích akcí.

Město Louny je zřizovatelem celkem 19 příspěvkových organizací. Vzdělávací funkci naplňuje 8 mateřských a 6 základních škol. Základní školy a mateřské školy nejsou plátcí DPH. Sociální služby poskytuje Domov pro seniory U Pramene Louny, příspěvková organizace. Tato organizace naplňuje pouze své poslání a také není plátcem DPH. Další městskou organizací poskytující různé sociální služby je Městská pečovatelská služba s denním stacionářem Louny, příspěvková organizace. Kromě sociálních služeb vymezených v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách vykonává ještě další činnosti, např. mandlování prádla, zhotovení a dodání hotových jídel jiným organizacím a poskytování stravování veřejnosti. Tyto činnosti jsou předmětem daně a je nutné uplatnit sazbu daně platnou ke vzniku povinnosti přiznat daň. Město Louny od roku 2012 dále pověřilo Městskou pečovatelskou službu s denním stacionářem Louny správou městského bytového a nebytového fondu. Nájmy nemovitostí jsou většinou dlouhodobě smluvně zajištěny a jsou podle § 56 ZDPH osvobozeny od daně. Organizace uplatňuje daň u krátkodobých pronájmů komerčně využitých prostor a nájmu vyhrazených parkovacích míst.

Městská sportoviště v Lounech spadaly do konce roku 2019 pod správu jedné městské organizace, byla to Správa sportovních zařízení města Loun, příspěvková organizace. (dále jen „SSZML“). Od počátku roku 2020 byly činnosti této organizace účelově rozděleny do dvou příspěvkových organizací. Jako nástupnická organizace vznikla Lounská správa plaveckých areálů, příspěvková organizace a ponechala si identifikační číslo SSZML a nadále zůstala plátcem DPH. Organizace provozuje plaveckou halu, koupaliště a saunu.

Nově vznikla Lounská správa sportovních areálů, p.o., která není plátcem DPH. Tato organizace bude spravovat sportovní halu a zimní stadion.

Příspěvkové organizace Lounská správa plaveckých areálů (dříve SSZML) a Lounská správa sportovních areálů byly zřízeny za účelem provozování sportovních zařízení a vztahují se na ně ustanovení § 61, písm. d) ZDPH. Plátcí DPH vykonávající sportovní nebo tělovýchovnou činnost musí zohlednit další specifické podmínky pro správné uplatnění daňového režimu při poskytování služeb souvisejících se sportem. SSZML v minulosti pronajímala sportovní halu k různým akcím. V případě, že se jednalo o sportovní utkání a příjemce plnění byla osoba vykonávající sportovní a tělovýchovnou činnost, byla tato činnost osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, v ostatních komerčních případech byla uplatněna základní sazba daně za krátkodobý pronájem sportovní haly. SSZML provozovala saunu, podmínka výkonu sportovní činnosti podle ZDPH v tomto případě nebyla naplněna a organizace uplatnila sníženou sazbu DPH.

Město Louny zřídilo pro poskytování kulturní činnosti MKL a Vrchlické divadlo Louny, příspěvkovou organizaci. Divadlo poskytuje kulturní služby, které jsou osvobozeny od daně bez nároku na odpočet daně podle § 61 písm. e) ZDPH. Organizace v minulosti pro účely DPH chybně rozlišila výnosy z vlastní organizace divadelního představení a zprostředkování divadelního představení. Některá divadelní představení byla smluvně zajištěna formou pronájmu celého divadla. Pořadatelem divadelního představení se tak stala divadelní společnost, která zároveň přijala výnosy z prodeje vstupenek a zajistila si další služby související s představením. Takto smluvně zajištěná kulturní akce nesplňovala podmínky plnění, na které se vztahuje režim osvobození podle § 61 písm. e) ZDPH. Z věcného hlediska se jednalo o krátkodobý pronájem divadla s povinností přiznat a odvést

daň na výstupu. Vrchlické divadlo je plátcem DPH od roku 2016. V důsledku pochybení organizace musela podat opravná daňová přiznání k DPH a doplatit daň.

Příspěvkové organizace Lounská správa plaveckých areálů, Městská pečovatelská služba s denním stacionářem Louny, Vrchlické divadlo Louny a Městská knihovna Louny jsou plátcí DPH a v rámci účetnictví musí uplatňovat u přijatých zdanitelných plnění poměrný koeficient a následně odpočet daně upravit krátkým koeficientem.

Společným jmenovatelem kritických oblastí aplikace DPH v příspěvkových organizacích zřízených Městem Louny je správné vyhodnocení činností organizací ve vazbě na uplatnění práv a povinností vyplývajících ze ZDPH. Vzhledem k různému účelu založení a poslání příspěvkových organizací zcela jednotná metodika uplatňování DPH v organizacích není možná. Dostatek informací a výměna zkušeností ekonomických pracovníků městských organizací je přesto důležitá pro „začínajícího plátce“ DPH. Vyšší informovanost o problematice DPH, popřípadě odborné konzultace se správcem daně by oboustranně přispěly k bezchybnému průběhu praktické aplikace ZDPH v příspěvkových organizacích.

7 Seznam použitých zdrojů

- [1] PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0339-3.
- [2] ČESKO. Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů*. 1992. Praha: Česká národní rada, 1992, ročník 1992, částka 117, číslo 586. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/1992-586/zneni-20200101.htm?sil=1>
- [3] ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů*. 1991. Praha: Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, 1991, ročník 1991, částka 107, číslo 563. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/1991-563/zneni-20180101.htm?sil=1>
- [4] ČESKO. Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů*. 2012. Praha: Parlament České republiky, 2012, ročník 2012, částka 33, číslo 89. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/2012-89/zneni-20181201.htm?sil=1>
- [5] KOMRSKOVÁ, Soňa a Helena STUHLÍKOVÁ. *Abeceda zdaňování veřejně prospěšného poplatníka: daní z příjmu právnických osob*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2016. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-051-5.
- [6] MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku ...: komentář zákona č. 250/2000 Sb. včetně účetních souvztažností, majetek svěřený a vlastní, přijímání darů, porušení rozpočtové kázně, fondy*. 2009. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2009. Účetnictví (ANAG).

- [7] ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů*. 2000. Praha: Parlament České republiky, 2000, ročník 2000, částka 73, číslo 250. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [8] MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 5. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2003. Účetnictví. ISBN 80-7263-166-7.
- [9] KOUŘILOVÁ, Jana a René WOKOUN. Management regionálního rozvoje na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností. *Svaz měst a obcí České republiky: Management regionálního rozvoje na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností* [online]. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2007 [cit. 2019-06-10]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cinnost/regionalni-rozvoj/management-regionalniho-rozvoje-na-urovni-kraju-a-obci-s-rozsirenou-pusobnosti.aspx>
- [10] SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Abeceda účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky: organizační složky státu, státní fondy, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace*. 5. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2017. Daně, účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-090-4.
- [11] Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění a hazardní hry: Studijní text ke zvláštní části úřednické zkoušky pro obor státní služby. www.mvcr.cz [online]. 2016: Ministerstvo financí ČR, 2019 [cit. 2019-09-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/zkusebni-otazky-a-odborna-literatura.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
- [12] BENDA, Václav. *Daň z přidané hodnoty: s komentářem k 1. 4. 2019*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-220-5.

- [13] ČESKO. Zákon č. 235 ze dne 1. dubna 2004 o dani z přidané hodnoty. In: *Sbírka zákonů*. 2004. Praha: Parlament České republiky, 2004, ročník 2004, částka 78, číslo 235. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/2004-235/zneni-20200101.htm?sil=1>
- [14] FITŘÍKOVÁ, Dagmar a Lydie MUSILOVÁ. *Průvodce DPH u neziskových subjektů ...: praktická aplikace DPH po novelách účinných od ... a od ... : sazby daně včetně novely od roku ... : přenesení daňové povinnosti v tuzemsku u odpadu a stavebních prací : přiřazovací systém odpočtu DPH, úprava a vyrovnání odpočtu, porřízení majetku vlastní činnosti : osvobozená plnění a vybrané činnosti neziskových subjektů : praktické příklady včetně komplexního příkladu na sestavení daňového přiznání, roční vypořádání*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7263-833-8.
- [15] MUSILOVÁ, Lydie a Dagmar FITŘÍKOVÁ. *DPH u územně samosprávných celků a jimi zřízených příspěvkových organizací*. Praha. Karviná: Paris, 2009. ISBN 978-80-87173-04-6.
- [16] Informace k uplatňování DPH pro územně samosprávné celky. www.financnisprava.cz [online]. Praha: Finanční správa ČR, 2008 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/informace-stanoviska-a-sdeleni/predmet-dane-obrat-danove-subjekty/informace-k-uplatnovani-dph-pro-uzemne-s-645>
- [17] DANIELISOVÁ, Tereza. *Knihovní zákon: komentář*. 2018. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-156-1.
- [18] ČESKO. Zákon ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). In: *Sbírka zákonů*. 2001. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., 2001, ročník 2001, 98/2001,

- 257/2001 Sb. Dostupné z: http://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/knihovni-zakon-257-2001-sb.-a-navazne-provadeci-prepisy/Zakon257.htm
- [19] Informace o uplatňování DPH u neziskových subjektů. *Www.financnisprava.cz* [online]. 25. 1. 2005: Finanční správa ČR, 2005 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/informace-stanoviska-a-sdeleni/ruzne/2005/informace-o-uplatnovani-dph-2101>
- [20] *Statut Městské knihovny v Lounech*. 18. 12 1996. Louny: Zastupitelstvo města Loun, 1996.
- [21] *Změna zřizovací listiny*. 22.12.2015. Louny: Město Louny, 2015.
- [22] KOONTZ, Christie a Barbara GUBBIN, ed. *Služby veřejných knihoven: směrnice IFLA. 2., zcela přeprac. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky - Knihovnický institut, 2012. ISBN 978-80-7050-612-7*. [online]. b.r. [cit. 2018-02-18]. ISBN 978-80-7050-612-7.

8 Přílohy

Příloha I – Vlastní návrh interní směrnice účtování daně z přidané hodnoty v MKL

Příloha II – Seznam použitých účtů

Příloha III – Daňový doklad číslo 20181573

Příloha IV – Daňový doklad číslo 13552327

Příloha V – Daňový doklad číslo 4071818113

Příloha VI – Změna zřizovací listiny

Návrh interní směrnice účtování daně z přidané hodnoty

Název účetní jednotky: Městská knihovna Louny, příspěvková organizace

Číslo interní směrnice: návrh označení 19UC301

Zpracovala: Bc. Lenka Hajmová

Schválila:

Účinnost interní směrnice: návrh účinnosti směrnice od 1. 1. 2019

Návaznost a legislativní rámec:

- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění (dále jen „ZDPH“),
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění (dále jen „ZoÚ“),
- vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky,
- České účetní standardy č. 701 až 710 (dále jen „ČSÚ“).

Obsah směrnice:

1. Úvodní ustanovení
2. Evidence pro daňové účely
3. Uskutečněná plnění
4. Přijatá zdanitelná plnění
5. Daňové doklady
6. Přepočítání cizí měny na Kč
7. Přiznání k DPH

1. Úvodní ustanovení

Směrnice vymezuje způsob uplatnění zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění v Městské knihovně Louny, p.o., (dále jen „MKL“). MKL je plátcem DPH s účinností od 1. 4. 2016.

Směrnice nahrazuje dosavadní vnitřní předpis a postupy uplatňování ZDPH a je doplňujícím vnitřním předpisem ke směrnícím „Zásady pro vedení účetnictví“ a „Oběh účetních dokladů“.

Hlavním účelem této směrnice je podchycení změn pro stanovení rozsahu záznamní povinnosti a metodika postupu při uplatnění odpočtu DPH.

Úprava se vztahuje na pracovníky, kteří zajišťují finanční kontrolu, schvalují a účtují účetní doklady.

2. Evidence pro daňové účely

MKL vede evidenci pro daňové účely podle podmínek stanovených v § 100 ZDPH v tomto minimálním rozsahu:

- evidence obsahuje údaje o uskutečněných a přijatých plněních,
- uskutečněná a přijatá plnění jsou označena číslem příslušného hospodářského střediska MKL,
- evidence obsahuje doplňující informace o způsobu uplatňování nároku na odpočet daně,
- evidence je vedena elektronicky v ekonomickém systému Vema za použití za použití číselníků dokladů,
- softwarové parametry ekonomického systému Vema jsou vázané na jednotlivé řádky přiznání k dani z přidané hodnoty.

3. Uskutečněná plnění

Veškeré činnosti MKL uskutečňované ve prospěch jiné osoby jsou považovány za uskutečněná plnění. Samostatně se evidují plnění, která se nezahrnují do výpočtu krátkého koeficientu, např. krátkodobý pronájem nemovitosti. Tato plnění se v daňovém přiznání uvádí v řádku číslo 1 a současně v řádku č. 51 ve sloupci „s nárokem na odpočet“.

Členění uskutečněných plnění MKL pro účely DPH

3.1. Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně

Plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně představují v MKL tyto činnosti:

- výchova a vzdělávání (§ 57 odst. 1 písm. g ZDPH),
- sociální pomoc (§59 ZDPH),
- poskytování kulturních služeb (§ 61, písm. e, ZDPH).

V praxi organizace se jedná například o tyto činnosti:

- zajišťování povinností vyplývajících ze zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, poskytování veřejné knihovnické a informační služby, tvorba a obnova knihovního fondu, poskytování meziknihovní výpůjční služby,
- výkon regionálních funkcí vyplývajících z pověření krajské knihovny,
- kulturní činnost, pořádání kulturních akcí, např. koncerty, divadelní představení,
- výchovná a vzdělávací činnost určená pro děti a mládež,
- provozování zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže,
- poskytování sociální služby na základě registrace poskytovatele sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.

Tato plnění se uvádí v daňovém přiznání k DPH v řádku číslo 50. V rámci vybíraných poplatků za knihovnické služby se z hodnoty tohoto řádku vylučují přijaté pokuty za upomínací řízení MKL.

3.2. Přijatá zdanitelná plnění

Z plnění zařazených do zdanitelných plnění, odvádí MKL daň na výstupu v příslušné sazbě podle ZDPH, v praxi organizace se jedná například o tyto činnosti:

- vzdělávání dospělých osob,
- reprografické služby a používání internetu v knihovně,
- krátkodobé pronájmy,
- reklamní a propagační činnost,
- činnosti poskytované na základě živnostenského oprávnění.

3.3. Plnění, která nejsou předmětem DPH

Jedná se o příspěvky zřizovatele na provoz MKL, dotace, granty, které jsou považovány za přesun finančních prostředků na činnosti uskutečňované bezúplatně. Tato plnění se v daňovém přiznání neuvádějí.

4. Přijatá zdanitelná plnění

Přijatá zdanitelná plnění uskutečněná ve prospěch činností MKL tuzemskými plátcí daně se rozdělují do 3 skupin.

I. Skupina – nárok na odpočet v plné výši

Přijatá zdanitelná plnění, která lze jednoznačně přiřadit k ekonomické činnosti organizace, tato plnění jsou s plným nárokem na odpočet DPH na vstupu. Do této skupiny patří přijatá zdanitelná plnění, která jsou použita výhradně k uskutečnění plnění podléhající dani na výstupu v tuzemsku např. prodej zboží a poskytování služeb.

II. Skupina – bez nároku na odpočet

Přijatá zdanitelná plnění, která lze jednoznačně přiřadit k výkonu veřejné služby a poslání MKL vykonávané bezúplatně. Do této skupiny patří přijatá zdanitelná plnění, která jsou použita výhradně k uskutečnění činnosti osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně.

III. Skupina – nárok na odpočet krácený koeficientem

Přijatá zdanitelná plnění, která nelze jednoznačně přiřadit k plnění veřejné služby MKL (plnění poskytované bezúplatně, hrazené z příspěvku zřizovatele nebo z účelových dotací) nebo ekonomickému účelu činnosti organizace. Do této skupiny patří přijatá zdanitelná plnění, která jsou použita k uskutečnění plnění uvedených **ve skupině I. a současně** k uskutečnění plnění uvedených **ve skupině II.**

Například se jedná o režijní náklady nebo společné náklady rozpočtových středisek označených v číselníku organizace čísly 1, 4 a 9. V rámci těchto hospodářských středisek MKL poskytuje plnění nejen zdaňované, ale i plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně.

V daňovém přiznání za poslední zdaňovací období kalendářního roku se vypočte koeficient ze všech hodnot uskutečněných plnění realizovaných v daném roce podle § 76 ZDPH. Vypočtený koeficient se zaokrouhlí na celé procento nahoru.

4.1. Označení zařazení nároku na odpočet na daňových dokladech

Účetní MKL vyznačí na interní průvodce daňového dokladu římskou číslicí I, II, nebo III. Odpovídající označení skupiny v návaznosti na účel použití přijatých zdanitelných plnění. Pokud bude aplikován poměrný odpočet, provede se zaúčtování v poměrné výši odpočtu podle metodiky stanovené pro účely zjištění výše poměrného nároku na odpočet daně.

4.2. Poměrná část odpočtu

Poměrnou část odpočtu uplatní MKL v případech, kdy je přijaté zdanitelné plnění použito jak pro ekonomickou činnost, tak pro účely s ní nesouvisející. Podle § 72 odst. 5 ZDPH MKL uplatní odpočet v poměrné výši, která odpovídá rozsahu použití plnění pro ekonomickou činnost.

Výnosovou metodou je stanoven poměr využití přijatých zdanitelných plnění k ekonomickým činnostem organizace. Postup při výpočtu „poměrného koeficientu“ pro účely poměrné části odpočtu:

Vzorec pro výpočet poměrného koeficientu:

$$\text{Poměrný koeficient} = \frac{\text{PEČ}}{\text{PEČ} + \text{PO}}$$

PEČ – příjmy a výnosy ekonomické činností (osvobozené i zdanitelné plnění).

PO – příjmy z ostatních činností, které nejsou předmětem daně, např. příspěvky na hospodaření od zřizovatele, účelové dotace.

MKL neposkytuje přijatá plnění pro osobní potřeby zaměstnanců, nemá z tohoto hlediska uskutečněná plnění, která by ovlivnila výpočet poměrného koeficientu.

Metodika výpočtu poměrného koeficientu

Do čitatele se započítávají příjmy z osvobozených plnění rozpočtových středisek hlavní činnosti MKL (střediska číslo 1, 4 a 9):

- výnosy za služby knihovny,
- výnosy za vzdělávací akce pro děti a mládež,
- výnosy z kulturních akcí,
- nahodilý výnosy, např. výnosy za prodané knihy vyřazené z knihovního fondu (burza).

Dále se do čitatele započítávají příjmy ze zdanitelných plnění rozpočtových středisek hlavní činnosti MKL (střediska číslo 1, 4 a 9):

- výnosy za vzdělávací akce pro dospělé osoby,
- výnosy studovny (asistenční a reprografické služby),
- výnosy z organizace exkurzí projektu Třetí věk,
- výnosy z pronájmu,
- ostatní zdanitelné výnosy.

Do jmenovatele se započítávají příjmy z osvobozených a zdanitelných plnění a dále příjmy MKL, které nejsou předmětem daně:

- příspěvky zřizovatele Města Louny,
- účelové dotace z různých zdrojů (Krajský úřad Ústeckého kraje, Ministerstvo kultury ČR).

Vypočtený poměrný koeficient se zaokrouhlí na dvě platná desetinná místa. Pokud se odchyluje poměrný koeficient vypočtený podle skutečného použití od poměrného koeficientu stanoveného pro daný kalendářní rok o více než 10 procentních bodů, MKL upraví odpočet daně nebo dorovná daň v rámci přiznání k DPH v posledním zdaňovacím období kalendářního roku.

4.3. Úprava odpočtu daně při změně účelu použití

MKL k 31. 12. 2018 neeviduje žádný odpisovaný dlouhodobý hmotný majetek (včetně technického zhodnocení) a dlouhodobý nehmotný majetek. V případě pořízení tohoto majetku a změně účelu použití majetku se organizace bude řídit ustanovením podle § 78 ZDPH.

5. Daňové doklady (za předpokladu splnění podmínek uvedených v § 26 až 35a ZDPH).

MKL je povinna vždy vystavit doklad při uskutečnění zdanitelného plnění ve prospěch osoby povinné k dani nebo právnické osobě nepovinné k dani. Daňové doklady vystavuje ekonomické oddělení MKL do 15 dnů ode dne, kdy vznikla povinnost přiznat daň, nebo přiznat uskutečnění plnění (přijetí úplaty).

Za správnost údajů na daňovém dokladu a za jeho vystavení ve stanovené lhůtě odpovídá účetní organizace.

Náležitosti daňového dokladu

Podle § 29 ZDPH musí daňový doklad obsahovat následující údaje:

- označení osoby, která uskutečňuje plnění,
- daňové identifikační číslo osoby, která uskutečňuje plnění,
- označení osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- daňové identifikační číslo osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- evidenční číslo daňového dokladu,
- rozsah a předmět plnění,

- den vystavení daňového dokladu,
- den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty, pokud před uskutečněním plnění vznikla povinnost ke dni přijetí úplaty přiznat daň nebo přiznat uskutečnění plnění, pokud se liší ode dne vystavení daňového dokladu,
- jednotkovou cenu bez daně a slevu, není-li obsažena v jednotkové ceně,
- základ daně,
- sazbu daně,
- výši daně; tato daň se uvádí v české měně.

Pokud je plnění osvobozeno od daně, musí daňový doklad obsahovat odkaz na příslušné ustanovení ZDPH a informaci, že je plnění osvobozeno.

V případě, že celková částka za plnění na daňovém dokladu **není vyšší než 10 000 Kč**, může MKL vystavit zjednodušený daňový doklad, podle § 30 ZDPH. Zjednodušený daňový doklady musí obsahovat tyto náležitosti:

- označení osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- daňové identifikační číslo osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- jednotkovou cenu bez daně a slevu, není-li obsažena v jednotkové ceně,
- základ daně,
- výši daně.

Uchování daňových dokladů

MKL uchovává veškeré vystavené i přijaté daňové doklady po dobu 10 let od konce zdaňovacího období, ve kterém se plnění uskutečnilo.

6. Přepočítání cizí měny na Kč

Pro přepočítání cizí měny na českou měnu se použije kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou a to ke dni povinnosti přiznat DPH.

7. Přiznání k DPH

MKL je měsíčním plátcem daně a daňové přiznání podává ve lhůtě 25 dnů po skončení zdaňovacího období. MKL podává daňové přiznání k DPH a kontrolní hlášení elektronicky s využitím elektronického podpisu.

Zdroj: vlastní návrh

Seznam použitých účtů

číselné označení – název účtu

31440 – poskytnuté zálohy na spotřebu plynu

32100 – dodavatelé

34300 – daňová povinnost k DPH

34301 – krácený nárok na odpočet DPH v základní sazbě

34305 – krácený nárok na odpočet DPH ve snížené sazbě

34310 – odpočet DPH v plné výši v sazbě 10 %

34315 – odpočet DPH v plné výši v sazbě 15 %

34321 – odpočet DPH v plné výši v sazbě 21 %

34390 – DPH na výstupu v sazbě 10 %

34391 – DPH na výstupu v sazbě 21 %

34395 – DPH na výstupu v sazbě 15 %

50240 – náklady na spotřebu plynu

51800 – náklady na nákup služeb

60200 – výnosy za služby knihovny

60210 – výnosy za vzdělávací akce

60211 – výnosy za vzdělávací akce pro děti a mládež

60220 – výnosy za kulturní akce

60230 – výnosy za asistenční služby

60240 – výnosy za reprografické služby

60250 – výnosy z ostatních služeb knihovny

- 60260 – výnosy z provozu letního kina
- 60290 – ostatní výnosy organizačního zajištění svatebních obřadů
- 60299 – výnosy z organizace exkurzí projektu Třetí věk
- 60300 – výnosy z krátkodobých pronájmů
- 60400 – tržby z prodeje ostatního zboží
- 60410 – tržby z prodeje občerstvení (provoz kavárny)
- 64800 – zúčtování fondu odměn
- 64810 – zúčtování rezervního fondu
- 64900 – nahodilé výnosy (burza knih)
- 64930 – ostatní nahodilé výnosy
- 67200 – provozní příspěvek Města Louny

Zdroj: Účtová osnova Městské knihovny Louny, p.o., vlastní návrh analytiky účtů

Příloha IV - Daňový doklad číslo 13552327

FAKTURA DAŇOVÝ DOKLAD

Dodavatel: IČO: 42324254 DIČ: CZ42324254 OTIS a.s. J. Opletala 350645 690 02 Břeclav 2 Česká republika Tel : 519827244 Fax: 519827248 Banka : KB BŘECLAV Číslo účtu : 10904651/0100		Číslo faktury : 13552327 Strana : 1 Číslo kontraktu : G1305				
Odběratel: IČO: 65108477 DIČ: CZ65108477 Městská knihovna Louny, příspěvková organizace Mírové náměstí 1 Louny 1 Číslo účtu : 17128451/0100		Kontrakt: Knihovna Louny Adresát: Městská knihovna Louny Mírové náměstí č. 1 440 01 Louny				
Registrace dodavatele: Krajský soud v Brně, oddíl B, vložka 536		spís.zn.B.536				
Vaš ref. : Mgr. Dagmar Bahnerová Náš ref. : Pelantová Radka		Číslo objednávky : Číslo nabídky : 1058251				
Způsob platby : Plat. podmínky : Datum vystavení : 27.07.2018 Datum uskut.zdaň.přehění : 27.07.2018 Datum splatnosti : 13.08.2018		příkaz k úhradě splatnost 14 dní				
Předmět: docávky	CZ-CPA	Jednotka	Množství	Sazba DPH	Částka bez DPH	Kč

FAKTURUJEME VÁM PRAVIDELNĚ COBORNE PROHLIDKY VYTAHU
 A PRAVIDELNOU UDRZBU VYTAHU
 ZA OBDOBÍ OD: 07/2018

Typ	EH10812W	Knihovna				
65656G1306	čtvrtletné	602119	ODB.PROHL.	21	1.665,00	
Městská knihovna Mírové náměstí 1						
65656G1306	čtvrtletné	602119	43.29,19	0*	666,00	
Městská knihovna Mírové náměstí 1						
Kontrakt : G1305			Knihovna Louny			

POLOŽKY SE SAZBOU DPH 0*-PŘENESENÁ DAŇOVÁ POVINNOSTI DLE §92a)
 ZÁKONA O DPH - DPH 21%, DAŇ ODVEDE ZÁKAZNÍK - CZ-CPA 43.29.19

Shrnutí ...

Sazba DPH:	21 %	0 %		
Základ:	1.665,00	666,00	Celkový základ:	2.331,00
DPH:	349,70	0,00	Celkem DPH:	349,70
			Zaokrouhlení:	0,00
Celkem:	2.014,70	666,00		
Fakturovaná částka :				2.680,70 Kč

Vystavil: Fakturační oddělení Praha
 E-Mail: uctarna.pha@otis.com
 Telefon: 00420296114819 Fax:

*** DĚKUJEME VÁM ***

OTIS a.s.
 Evropská 2591/33E
 160 00 Praha 6

Zdroj Účetnictví Městské knihovny Louny, p.o.

Příloha V – Daňový doklad číslo 4071818113

FAKTURA ZA SDRUŽENÉ SLUŽBY DODÁVKY PLYNU
řádné vyúčtování
Daňový doklad číslo: 4071818113

OBCHODNÍK
VEMEX Energie s.s.
Sídlo společnosti: Na Zátorce 289/3, 160 00 Praha 6 - Bubeneč
IČ: 28903765
DIČ: CZ28903765
Bankovní spojení: Československá a.s., pobočka Praha
Číslo účtu: 4076512/0800
IBAN: CZ4008000000004076512
SWIFT: CSBA227K
Společnost je zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze oddíl E, vložka 15295

Městská knihovna Louny, příspěvková organizace
Mírové nám. 1
440 01 Louny

Kontaktní údaje
Kontaktní adresa: Na Zátorce 289/3, 160 00 Praha 6 - Bubeneč
Základní linka: +420 800 400 420
E-mail: info@vemexenergie.cz
Web: www.vemexenergie.cz

ZÁKAZNÍK 70066860
Městská knihovna Louny, příspěvková organizace
Sídlo společnosti: Mírové nám. 1
440 01 Louny
IČ: 65209477
DIČ: CZ65209477
Bankovní spojení: Komerční banka, a.s.
Číslo účtu: LV25481/0100

Variační symbol	4071818113
Datum splatnosti	1.2.2019
Datum vystavení	4.1.2019
Datum uskutečnění alternativního plnění	27.12.2018
Fakturační období	1.1.2018 - 27.12.2018
Celková spotřeba za období	155,8920 MWh
Číslo smlouvy	SL/MQ/002306
Forma úhrady	Účtem k úhradě

Vyúčtování sdrúžených služeb dodávky plynu	Sazba DPH	Základ daně	DPH	Celkem
Dotace na plyn [CZK]	21,0 %	51 259,26	10 764,35	62 023,61
Dotace na plyn a ostatní palivo [CZK]	21,0 %	34 452,39	7 235,01	41 687,40
Ekologické sazby [CZK]	21,0 %	4 270,29	901,76	5 172,05
Faktura celkem [CZK]		103 023,44	21 634,91	124 658,35
Úprava zálohy [CZK]	21,0 %	71 402,56	-4 559,04	66 843,52
Rozdíl ke zálohy [CZK]		31 622,48	6 035,88	37 658,36
Zarúčata [CZK]				-5,26
NEDOPLATEK [CZK]				38 258,00

ÚHRADU DOPLATKU PROVEĎTE NA ÚČET 4076512/0800, DOPORUČENÉ DATUM ÚHRADY JSOU 4 KALENDÁRNÍ DNY PŘED TERMÍNEM SPLATNOSTI.

Podpořte nás!

Podpořte je odhad, který nezvrátíme. Podporujeme ekologické chování.

Dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2018 dle smlouvy číslo 18/SML0891, UZ13305
SMLOUVA O POSKYTNUTÍ NEINVESTIČNÍ DOTACE NA PODPORU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
Poskytovatel: Ústecký kraj (Pověření Ústeckého kraje č. 114)
Příjemce: Městská knihovna Louny p.o.
provozovaná sociální služba: STD Jeroným – účetní nákladové středisko 3

Výdaj na službu je hrazen z dotace od ÚK ÚZ 13305 ve výši **12 697,50 Kč**

Ústecký kraj

Smlouva číslo 18/SML1601/VŠ/ÚKP, účelový znak 311
SMLOUVA O POSKYTNUTÍ NEINVESTIČNÍ DOTACE K ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ
MĚSTSKÉ KNIHOVNY LOUNY V ROCE 2018
Poskytovatel: Ústecký kraj
Příjemce: Městská knihovna Louny p.o.
Výkon RF MKL: oddělené účetní nákladové středisko 5

Výdaj na výkon RF je hrazen z dotace od ÚK ÚZ 311 ve výši **12 965,50 Kč**

Ústecký kraj

Paruchová linka provozovatelů distribuční soustavy
E.ON Distribuce, a.s. 1239

RAE Energie, a.s. 1239

Podniká plynárenské D 5012,00, a.s. 1239

001

Zdroj: Účetnictví Městské knihovny Louny, p.o.

Město Louny
440 23 Louny, Mírové náměstí 35

ZMĚNA ZŘIZOVACÍ LISTINY

Město Louny usnesením Zastupitelstva města Louny č. 81/2015 ze dne 14.12.2015 mění zřizovací listinu vydanou a schválenou Zastupitelstvem města Louny dne 12.11.2012 usnesením č. 69/2012, včetně doposud vydaných změn a dodatků a

vydává

s účinností od 01.01.2016

podle § 35 a § 84 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, (dále jen „zákon“), ve znění pozdějších předpisů, změnu zřizovací listiny pro příspěvkovou organizaci:

Městská knihovna Louny, příspěvková organizace

I.

Zřizovatel

Název: **Město Louny**
Sídlo: **440 23 Louny, Mírové náměstí 35**
IČO: **002 65 209**
Zařazení do okresu: **Louny**

II.

Příspěvková organizace

Název: **Městská knihovna Louny, příspěvková organizace**
Sídlo: **440 01 Louny, Mírové náměstí 1**
IČO: **651 08 477**

III.

Vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti

Základním účelem je zajišťování povinností vyplývajících ze zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), a navazujících prováděcích předpisů.

Strana 1 (celkem 5)

Předmětem činnosti je:

- a) poskytování veřejné knihovnické a informační služby, tvorba a obnova knihovního fondu, poskytování meziknihovní výpůjční služby, výkon regionálních funkcí vyplývajících z pověření krajské knihovny
- b) kulturní, výchovná a vzdělávací činnost
- c) činnost vydavatelská
- d) reprografické služby
- e) poskytování písemných bibliografických, referenčních faktografických informací a rešerši
- f) provozování zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže

IV.

Okruhy doplňkové činnosti

Organizace je oprávněna k doplňkové činnosti navazující na hlavní účel a předmět činnosti příspěvkové organizace. Doplňková činnost je zřizovatelem povolena za účelem lepšího využívání všech hospodářských možností a odborností zaměstnanců. Jedná se o tuto činnost:

- a) zajišťování dobrovolnické služby na základě akreditace MV ČR
 - b) poskytování sociální služby na základě registrace poskytovatele sociálních služeb MPSV
 - c) pořádání kulturních a společenských akcí
 - d) dočasný pronájem prostor jiným pořadatelům
 - e) prodej občerstvení
 - f) reklamní a propagační činnost
 - g) zprostředkování služeb souvisejících a pořádáním kulturních a společenských akcí
 - h) prodej knih a tiskovin
 - i) činnosti související s nebytovými prostory domu č.p. 1
- Tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace, sleduje se odděleně a nesmí být ztrátna.

V.

Statutární orgán

Statutárním orgánem je ředitel příspěvkové organizace, který je jmenován a odvoláván radou města. Jako statutární orgán je oprávněn jednat jménem organizace ve všech záležitostech. Řídí činnost organizace a jejím prostřednictvím zabezpečuje řádný chod tohoto zařízení a podílí se na její celkové činnosti. Ředitel jmenuje a odvolává z řad pracovníků organizace zástupce ředitele. Zástupce ředitele zastupuje ředitele v době nepřítomnosti v plném rozsahu. Organizační strukturu a činnost organizace stanoví organizační řád, který vydá ředitel a schvaluje Rada města Louny. V pracovníprávních vztazích jedná jménem organizace její ředitel nebo jím pověřený zaměstnanec. Práva a povinnosti zaměstnanců upravuje pracovní řád a Zákoník práce. Pracovní řád vydává ředitel organizace.

VI.

Vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele

1) Dlouhodobý majetek mimo majetek nemovitý, který má ve své účetní evidenci příspěvková organizace k datu změny zřizovací listiny, se považuje za majetek svěřený. Rozsah tohoto majetku se:

- a) snižuje o majetek spotřebovaný a vyřazený v souladu s příslušnými předpisy, a to k okamžiku jeho spotřeby nebo vyřazení
- b) zvyšuje o majetek, který byl touto příspěvkovou organizací nabyt na základě zmocnění uvedeného v čl. VII. této zřizovací listiny do vlastnictví zřizovatele, a to k okamžiku jeho nabytí.

2) Nemovitý majetek zapisovaný do katastru nemovitosti

Nemovitý majetek (budovy, stavby, pozemky) využívá organizace na základě smlouvy o výpůjčce. Nemovitý majetek nemá organizace svěřený.

VII.

Vymezení práv umožňujících organizaci naplňovat hlavní účel příspěvkové organizace

A. Vymezení práv a povinností ke svěřenému majetku

- 1) Příspěvková organizace je oprávněna nabývat do vlastnictví zřizovatele majetek dle ustanovení § 27 odst. 4 zákona.
- 2) Přechodní souhlas zřizovatele k nabytí majetku do vlastnictví zřizovatele se týká: nemovitého a dalšího dlouhodobého majetku nabytého darem, děděním, bezúplatným převodem, jinou formou zde neuvedenou.
- 3) Příspěvková organizace může se svěřeným majetkem nakládat pouze v případech a v rozsahu stanoveném předpisy zřizovatele.
- 4) Příspěvková organizace má ke svěřenému majetku tyto povinnosti:
 - a) majetek držet a hospodárně užívat pro plnění hlavního účelu a předmětu činnosti a doplňkové činnosti dle této zřizovací listiny,
 - b) pečovat o zachování majetku a jeho rozvoj, majetek udržovat a chránit před zničením, poškozením, odcizením, zneužitím nebo neoprávněnými zásahy,
 - c) vést majetek v účetnictví a v předepsané evidenci odděleně od majetku, který má příspěvkové organizace ve svém vlastnictví,
 - d) pojistit majetek dle pokynů zřizovatele,
 - e) zabezpečovat v souladu s příslušnými předpisy revize a technické prohlídky majetku,
 - f) dodržovat veškeré právní a jiné předpisy v oblasti požární ochrany, hygieny, životního prostředí (např. zajišťování odpadového hospodářství a ochrany ovzduší), apod.,
 - g) informovat zřizovatele na základě jeho požadavku o vzniku nároku nebo povinnosti z pojistné události, z bezdůvodného obohacení či náhrady škody apod.,
 - h) při pronájmu majetku sjednat nájemné nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá,
 - i) využívat všech práv vlastníka zejména zastupovat zřizovatele a jednat jeho jménem v záležitostech týkajících se tohoto majetku, včas podávat návrhy na zahájení řízení k vymožení pohledávek, uplatňovat právo na náhradu škody, vydání bezdůvodného obohacení, nároky z pojistných událostí, přijímat plnění z pojistných smluv a zastupovat zřizovatele a jednat jeho jménem v řízeních: správních (např. v řízení stavebním),
 - j) řídit se při nakládání s nepoříbným majetkem pravidly rady města, která v uvedené oblasti upravují vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací.

Příloha VI – Změna zřizovací listiny (4. strana)

- 5) Příspěvková organizace má ke svěřenému majetku tato práva:
 - a) vlastním jménem a na vlastní účet pronajmout nebo poskytnout do výpůjčky movitý majetek, pronájem nebo výpůjčka majetku nesmí ohrozit výkon hlavní činnosti organizace;
 - b) zabezpečit realizaci úplatného převodu nepotřebného movitého majetku zřizovatele předaného jí k hospodaření, a to v souladu s ustanovením § 27 odst. 3 zákona, v případech a v rozsahu stanoveném předpisy zřizovatele upravujícími činnost příspěvkové organizace a vztah příspěvkové organizace ke zřizovateli, případně dle vnitřních norem zřizovatele.
 - c) převádět výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého majetku do investičního fondu organizace dle § 31 zákona.
- 6) Za ochranu svěřeného majetku a výkon práv a povinností při hospodaření s tímto majetkem odpovídá statutární orgán příspěvkové organizace.
- 7) Majetek nabytý organizací do vlastnictví zřizovatele se považuje ode dne jeho nabytí za svěřený majetek.

B. Majetková práva a povinnosti příspěvkové organizace k majetku ve svém vlastnictví

- 1) Příspěvková organizace je oprávněna nabývat do svého vlastnictví pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro které byla zřízena, a to:
 - a) bezúplatným převodem od zřizovatele,
 - b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
 - c) darem bez předchozího souhlasu zřizovatele pouze v případě, že se jedná o finanční neúčelový dar do výše 20 tis. Kč v jednotlivém případě,
 - d) darem bez předchozího souhlasu zřizovatele v případě, že se jedná o účelový dar určený k přímé spotřebě pro klienty jako odměna ze soutěží, spotřební materiál k různým aktivitám, drobné dárky věcné apod., v tomto případě není nahlíženo na drobné „dárky“ jako na dary dle § 27 odst. 5 zákona, tedy jako na majetek potřebný k výkonu, pro který byla organizace zřízena,
 - e) děděním s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
 - f) na základě rozhodnutí zřizovatele veškerá oběžná aktiva pořízená v běžném roce a to aktiva pořízená:
 - na základě ročního plánu výnosů a nákladů. Ročním plánem nákladů a výnosů se rozumí schválený plán při projednávání určení neinvestičního příspěvku na činnost a úpravy plánu a příspěvku (včetně snížení při nařízení odvodů) schválených zřizovatelem v průběhu roku nebo na základě finančního vypořádání,
 - na základě tvorby a použití fondů organizace dle § 30, § 32 a § 33 zákona a na základě schválení přidělu fondů zřizovatelem při vypořádání výsledku hospodaření roku minulého,
 - na základě dalších usnesení zřizovatele k finančnímu (i fondovému) hospodaření organizace.
- 2) Příspěvková organizace má k majetku ve svém vlastnictví zejména následující povinnosti:
 - a) vést majetek v účetnictví a analytické evidenci odděleně od majetku svěřeného, a to:
 - zvlášť majetek nabytý bezúplatným převodem od zřizovatele,
 - zvlášť majetek nabytý darem nebo děděním.
 - b) pojistit majetek.
 - c) nabídnout přednostně bezúplatně zřizovateli majetek, který příspěvková organizace nabyla do svého vlastnictví, pokud se pro ni stane trvale nepotřebný. V případě, že zřizovatel nabídku nepřijme, může příspěvková organizace po jeho předchozím písemném souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem (§ 27 odst. 6 zákona)

Strana 4 (celkem 5)

Zdroj: Strategické dokumenty Městské knihovny Louny, p.o.

C. Další práva a povinnosti

Příspěvková organizace má ke svěcenému majetku a majetku ve svém vlastnictví další práva a povinnosti:

- v případě činnosti financované částečně či zcela za pomoci jiných zdrojů požádat o přidělení finančních prostředků ze státního rozpočtu, z rozpočtu jiného územního samosprávného celku než zřizovatele, ze státních a jiných fondů, z rozpočtu EU a dalších zahraničních institucí.

VIII.

Doba, na kterou se organizace zřizuje

Organizace se zřizuje ke dni 01.01.1997 na dobu neurčitou.

IX.

Závěrečná ustanovení

Tímto se nahrazuje v plném rozsahu zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Louny č. 69/2012 ze dne 12.11.2012 včetně doposud vydaných změn a dodatků.

Tato zřizovací listina je pořízena ve 4 vyhotoveních, z nichž každé má platnost originálu. Po dvou obdrží zřizovatel Město Louny a po dvou obdrží příspěvková organizace.

Toto úplné znění zřizovací listiny Městské knihovny Louny, příspěvkové organizace nabývá účinnosti dne 01.01.2010.

V Lounech dne 22.12.2015

Radovan Šabala
starosta města

Mgr. Jan Čermák
místostarosta

MĚSTO
LOUNY
14